

VIE NY B Ė

LXVIII M. 39 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. SPALIO (OCT.) 8 D. 1954 KAINA 10c.

DABAR

Groja be dirigento
Vertas visų paramos
Lenkai ir lietuviai
"Techninės klūtys"

JUOZAS TYSLIAVA

Rašančiam šiuos žodžius andai teko matyti ir, žinoma, girdėti, kaip buvęs NBC simfonijos orkestras groja be dirigento.

Tai buvo ne tik įspūdinga, bet ir simboliška, nes, kaip žinoma, šis geriausias pasaulyje simfonijos orkestras, Toscanini įsvykus į Italiją, liko be dirigento.

Šis 92 asmenų orkestras, kuris dabar persiorganizuojama, ir rodė, kad kariuomenė gali žygiuoti ir be generolo.

Kitais žodžiais tariant, geras orkestras gali groti ir be dirigento, bet dirigentas, neturėdamas orkestro, deja, nieko negali daryti...

Tai, žinoma, nereikia, kad Arturo Toscanini, kuriam šis orkestras buvo sukurtas, nėra genialus dirigentas.

Kaip ten bebūtų, bet buvęs NBC simfonijos orkestras, nekėtina likviduoti.

Priešingai, persiorganizuojantis ir Symphony Foundation of America, orkestras, kaip jau sakytą, be dirigento įrekdavo eilę plokštelių, kurios dabar dalinamos aukotojams.

Taip, aukotojams. Reikia pasakyti, kad plačioji Amerikos visuomenė, ypač muzikos mėgėjai, siūnia gana stambias aukso orkestro... orkestrai, kuris iki šiol tų aukų net neprasė.

Nėra abejonės, kad oficialiam aukų rinkimo vajui prasidejus, pinigai dar gausiau plauks.

"The orchestra that refuses to die", yra vertas ir mūsų paramos.

Kaip pavieniam žmogui, taip ir visoje tautoje yra tam tikrų bendrų būdo ypatybių, kurių nei laikas, nei erdvė nepasalina.

Mintyje turiu lenkus. Tokie jie buvo praeityje, savo tėvyneje, tokie jie yra šiandien, tremtyje.

"Szlachciz na zagrodzie rowny wojowdzie" — (Ir varginčiausias šiekta yra lygus vadai) — sakydavo anų laikų Lenkijos ponai, savo ambicijas ir laisvės statę aukščiausiai tautos ir valstybės reikalui.

Antrą kartą netekę tėvyinės, lenkai Londone tebesipeša dėl valdžios, kuri faktinai neturi ko valdyti.

Lenkai nebūtų lenkais, jei ir čia jie nevarėtų savo "liberam veto" ir "nepozwalam".

Tiek apie lenkus, kurie "atskirai gudrūs ir klastingi, kaip lapės, bet, bendrai paėmus, jiems visiems trūksta proto..."

Bet, ar lietuviai, kuriuos lenkai praityje brokais vadino ir nemažai apgadino, šiuo atveju yra "geresni"?

Ar jie, kaip ir lenkai, netekę valstybės, sugeba rasti bendrą kalbą ir, svarbiausia, bendrą darbą?

Kelėtą metų nusitęsęs ir visiems iki gyvo kaulo įgrėbęs ginčas tarp Vliko ir Diplomatos Sefo, deja, nėra nei bendra kalba, nei bendras darbas.

Ne, šiuo atveju mes netoli bėgę nuo lenkų.

"LABAI AUDRINGI" VLIKO POSĖDŽIAI VOKIETIJOJE

Krikščionys demokratai, Valtiečiai liaudininkai ir mažlietuviai buvo pozicijoje, Socialdemokratai, Tau tintis Sąjūdis, Ūkininkų partija ir Laisvės Kovotojai — opozicijoje.

Ištisas tris dienas — rugsėjo 22, 23 ir 24 — vyko "labai audringi" Vliko posėdžiai. Tuose posėdžiuose buvo svarstoma visa eilė klausimų: praeito posėdžio protokolo priėmimas, šių metų antrojo pusmečio sąmata ir šių metų pirmojo pusmečio apyskaita.

Pažymėtina, kad šiais klausimais buvo griežtas nuomoninių pasidalinimas. Pirmiausia Laisvės Kovotojų atstovas Juozas Bataitis pareiškė, kad praeito posėdžio protokolas turėtų būti atmetas, nes buvęs šios organizacijos atstovas balsavo prieš centro instrukcijas.

Pagal susitarimą, Krikščionys Demokratai duoda Vlikui pirmininką, o vadinamosi laicistinės grupės — Vykdomosios Tarybos pirmininką. Kadangi laicistinės grupės dabartinį Vykdomosios Tarybos pirmininką K. Zaikauską laiko krikščionių demokratų satelitu, todėl šiame posėdyje buvo pareikšta, kad šios grupės nebeturintinos savo atstovo.

Šiuo klausimu, kaip ir dėl Krikščionių Demokratų ir jų satelitų eigosio, buvo įteikti specialūs pareiškimai.

Kaip jau sakytą, šiame Vliko posėdyje vyko griežtas nuomoninių pasidalinimas. Iš vienos pusės Krikščionys Demokratai, Valtiečiai Liaudininkai ir Mažlietuviai, iš kitos — Socialdemokratai, Tautinis Sąjūdis, Ūkininkų Partija ir Laisvės Kovotojai.

Beveik visais klausimais balsavo šeši prieš keturis. Svarstant diplomatų skyrių

mo reikalą, nutarta eiti sena kryptimi: steigti atstovybes visur — Bornoje, Madride ir net Romoje...

Praeitame Vliko posėdyje, kaip žinoma, "taupymo sumetimais" buvo panaikinta finansų tarnyba, kurią vedė Tautinio Sąjūdžio atstovas Sidžikas. Bet prieš šį, paskutinį, susirinkimą, sakoma, K. Zaikauskas mėginęs sudaryti naują Vykdomąją Tarybą, siūlydamas finansų tarnybos vedėją vietai socialdemokratų atstovui P. Glemžui... Kalbama, kad tuo būdu K. Zaikauskas mėginęs laiduoti sau ir savo žmonėms daugumą.

Panašia prasme K. Zaikauskas yra daręs ir kitų mėginimų. Kadangi Laisvės Kovotojų atstovas J. Bataitis, neseniai pakėjęs S. Migliną, kariu yra ir Vliko tarnautojas, tai K. Zaikauskas ir jam pataręs "nesišiausti prieš daugumos valią", tuo būdu duodamas jam suprasti, kad jis gali netekti vietos... Bet šis K. Zaikausko įspėjimas J. Bataičiui, kaip ir jo pasiūlymas P. Glemžai, nepadaręs įspūdiu.

Daugeliui yra įdomu, kodėl mažlietuviai Vliko eina išvien su Krikščionimis Demokratais, o ne su laicistinėmis grupėmis, kurios už jų atstovo priėmimą net kelėtą metų kovojo. Asmuo, kuriam Vliko vidaus reikalai ir grupių santykiai yra gana gerai žinomi,

taip aiškina: "Mažlietuviai, matote, yra praktiškai žmonės. Šiuo metu Vlikas Mažosios Lietuvos Tarybai duoda reguliarią finansinę paramą, kelėtą tūkstančių markių. Jeigu mažlietuviai nerems krikščionių demokratų bloko, jie gali netekti paramos..."

Vadinasi, taupymo principais, kuris buvo taikomas Sidžikiui, netaikomas Simonaičiui... Vliko sluogsniuose kalbama, kad abu jo pirmininkai, M. Krupavičius ir K. Zaikauskas, yra apsisprendę laisti paskutinę kortą. Rizikuoti ir tuo atveju, jeigu Vliko įvyktų skilimas ir kai kurios grupės iš jo pasitrauktų.

Sekantis Vliko posėdis bus gruodžio mėnesį. Rinkimai — ateinančių metų sausio 1 d. Kadangi, pagal Vliko nuostatus, pirmininkai turi būti renkami septynių balsų (iš dešimties) dauguma, todėl esama pavojaus, kad M. Krupavičius ir K. Zaikauskas gali būti neperrinkti.

Iš šios ištities, kaip teko girdėti, krikščionys demokratai ir jų satelitai, taip pat jau įteiktą išlytį. Norima pakeisti Vliko nuostatus, būtent, panaikinti sąvartą, kur sakoma, kad rinkimai privalo būti kartą į metus... Jeigu tai būtų pakeista, dabartinė padėtis Vliko liktų neribotam laikui.

LENKAI JIŠKO NAUJO JOGAILOS...

Londone leidžiamo lenkų dienraščio Dziennik Polski 1954 m. "Gen. Andersas pasiėgė rugpjūčio 18 d. Nowakowski, rašydamas apie lenkų pastangas, o ypač jų egzilį, vyrausybės min. pirmininko Mackiewicziaus, surasti tinkamą Lenkų Rzeszpospolitai prezidentą, be kita ko, pastebi:

SOVIETINĖS MASINOS ILSISI PATVORIUOSE

Kombainais ir kuliamosiomis kuliama šlapi jvai, — pažymi kaip dažną šiemetį rinkinį Tiesos 184 numeryje du straipsnio autoriai: V. Paliolis ir L. Klualeikis. Grūdus reikia nedelsiant džiovinti, — pataria jie, — nes gali greit sugesti. Patarėjai kaltina kolchozinkus, kad kolchozuose biogal išnaudojami paprasčiausiai grūdų džiovinimo būdai.

Ir vėl kolchozinkai kalti. O kur yra taip dažnai okupantų giriamos sovietinės grūdų džiovyklės? Kolchozinkų kaltintojai teigia, kad kiekvienoje MTS yra po porą kilnojimų džiovyklų, vadinamų "Kuzbas" arba "Uljanovkos" vardais. Jos, per valandą galinčios išdžiovinti ne mažiau kaip pusę tonos grūdų. Tad kodėl jos ne naudojamos? Paliolis su Klaulekiumi aiškina, kad garsiosios džiovyklės stovi MTS sodybose arba numestos kur kolchozuose.

Kitą kartą, giriamosios sovietinės masinos kolchozų patvoriuose atostogauja. Jei šios džiovyklės būtų tinkamos savo paskirčiai, nereiktų jiekoti kolchozuose paprasčiausių būdų grūdams džiovinti ir mas-

kolių engiamiems lietuviams kaltinti.

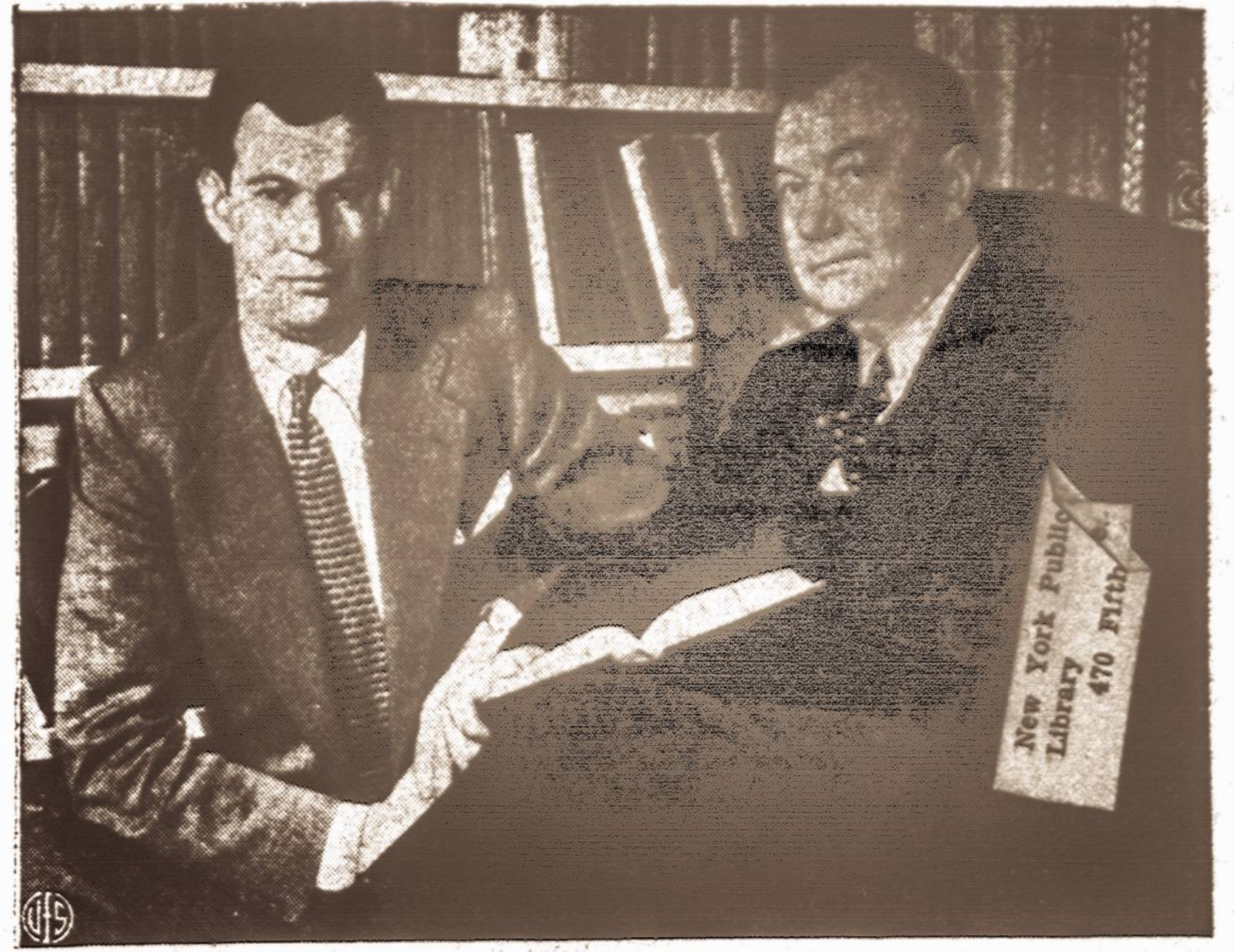
"Gen. Andersas pasiėgė taip, kaip eigiąs orenzyvos garbintojas. Jis norėjo vėliau pirmasis pulti, negu būtų pats puolamas kitų.

Antra, norėjo sutrukdyti priešininką. Norėjo sutrukdyti tam tikrusėjimus, o gal net — bet adūi Dievui! — projektai kiekvieno atveju pasėle. Turju galvoje projektą nominuoti prezidento įpėdinu kažką, kas yra krašte. Dar daugiau: p. Mackiewiczius nesėpė minties, jog būtų geriausia surasti kokį nors lietuvį ir jį padaryti Lenkų Rzeszpospolitos tremtyje prezidentu. Bet tai dar ne viskas, nes p. Mackiewiczius iškelia dar naują kandidatą, būtent — Rumunijos ekskaralių Nykolą. Kalba apie tą projektą visai rimtai".

Rugsėjo 15 d., tas pats lenkų dienraštis vėl rašo: "Skaitytojai siūnia man glėbius laisčių, prikašiodami kad pasidaviau kvailybėi tvirtindamas, esą, p. Mackiewiczius nužūrėjęs įpėdinu ir prezidentus pirmiausia kažkckj lietuvi, rodos, p. Lozoraitį, paskui — Rumunijos ekskaralių Nykolą. Deja, tai yra taisybė, kurios p. Mackiewicziusu nesėpė ne tik man, bet ir žymiesiems asmenims."

Komunistinės Kinijos žinių agentūra praneša, kad septynios kinų divizijos apleidusios Koreją ir grįžusios namo.

Pakistano premjeras Mohammed Ali su žmona lankosi Jungtinėse Valstybėse.

Sūnus ir tėvas: adv. W. F. Jackson ir teisėjas R. E. Jackson

LONDONO KONFERENCIJOJE SUSITARTA TIK PRINCIPE

Argi Londono konferencija buvo tokia sėkminga?

Tiesa, kad devynios valstybės pasirašė sutartį, pagal kurią turėtų būti apginkluota Vakarų Vokietija ir, svarbiausia, jai grąžinta suverenumas. Bet taip pat yra tiesa, kad šios sutarties įgyvendinimas didele dalimi priklauso nuo Prancūzijos, kuri jos dar neratifikavo...

Kaip ten bebūtų, Londono konferencijoje daugelis klausimų buvo sąmoningai apeita, palikta atečiai, arba susitarta tik principe. Bet ir tai, dėl ko buvo susitarta principe, yra palikta ateities svarstyti.

Vienintelis naujas dalykas kuris šioje konferencijoje iškilė, tai Britų sutikimas patikti savo jėgas Europoje 44 metams... Dulles pareiškė, kad jis taip pat rekomenduosias Amerikos kariuomenę palikti Europoje ir, be to, nenutraukiamai tęsti ekonominę pagalbą.

Kiek tai liečia Vokietijos suverenumą, šis klausimas Londono konferencijoje dar neįspręstas. Gana to, kad jis paliktas būsimojioms konferencijoms — Bornoje, arba Paryžiuje — svarstyti.

Bet jeigu visi šie klausimai ir būtų išspręsti tose konfe-

rencijose, tai vistiek vakariečiams lieka dar daug rūpesčių. Pavyzdžiui:

1. Pirmą, negu Prancūzijos parlamentui bus patiekta ratifikuoti Londono sutartį, prancūzai su vokiečiais turės baigti ginčą dėl Saaro srities.

2. Prancūzijos parlamente nėra daugumos, kuri priimtų bet kurią Vokietiją liečiančią sutartį.

3. Prancūzijos parlamento narių dauguma Londono sutartį žiūri su tokiu pat nepasitikėjimu, su koku buvo žiūrėta Europos Gynybės plane.

Faktas, kad dar nepasiba-

gus Londono konferencijai, būnuo planuojama visa eilė kitų panašių konferencijų

Bornoje, Bruselyje ir Paryžiuje, rodo — ką? Tai rodo, kad tiek dėl Vokietijos ginklavimo, tiek dėl jos suverenumo, kaip ir okupacinių amerikiečių ir angų jėgų buvimo Europoje, dar nėra galutinai susitarta.

Išvada? — Nepartina pr anksti džiaugtis. Londono konferencijos sutartis tuo tarpu dar nedaug ką žada.

Malajai ir Tailandas žada išvystyti didesnę bendradarbiavimą prieš komunistus.

Vakarų Vokietijos socialistai kritikuoja Londono sutartį sakydami, kad kancleris Adenaueris parsivežęs "tik tariamą suverenumą" ir nėsą vilities Vokietiją suvienyti.

Adlai E. Stevenson, buvęs demokratų kandidatas ir prezidentas, pareiškė, kad republikonai įvėlė tautą į labai "netikrą" būklę, kokia tebuvo prieš antrąjį pasaulinį karą.

JAV planuoja sudaryti dar 23 kariuomenės divizijas.

Jugoslavijoje pablogėjo ekonominė būklė: Pakilo kainos, trūksta duonos, ir sumažintas elektros aptarnavimas.

JAV reikalauja iš Sovietų Sąjungos 1,620,295 dol. atlyginimo už 1952 metais spalio 7 d. prie Japonijos pašautą B-29 lėktuvą.

Nacionalistinė Kinija suteikė prieglaudos teisę keturiems rusams ir 23 lenkams jūrininkams.

Luterio Vargas, seneniai nusizūdžiusio Brazilijos prezidento sūnus, rinkimuose į parlamentą yra pralenkęs savo oponentus.

Aliaskoje, Anchorage, Seaward, Valdez ir Homer apylinkėse, spalio 4 d. buvo jaučiamas žemės drebėjimas, kurio metu skilo kai kurių namų sienos.

Valstybės sekretorius Dulles, paklaustas apie Londono konferenciją, atsakė, kad "reikia palaukti ir pažiūrėti".

Argentinos Lietuvos Balso spaustuvė Buenos Aires kraustosi į savo namus, kuriuos pastatyti kaštavę apie pusę milijono pezu.

Lietuvos Pasivertinėjė U-rugvajuje persikėlė į naują vietą: Rambla Rep. de Chile, 1606 Montevideo, Uruguay.

Hollywoodo filmų artistė Marilyn Monroe užvedė bylą prieš savo vyrą Joe DiMaggio dėl skyrimosi.

Demokratų senatorius John J. Sparkman ir republikonas sen. James H. Duff išvyko į Ispaniją studijuoti karines bazes.

Viršum Formozos keturomis gretomis skraidė komunistinės Kinijos lėktuvai, bet susišaudymų nevyko. Nacionalistai tebekontroliuoja salas prie Kinijos krantų. Tačiau, Formozos sovietinėjė, kalbama, kad komunistai ruošiasi pulti Formozą.

Anglų kalba leidžiamas indusų laikraštis Hindustan Times rašo, kad Nehru užnomina apie jo pasitraukimą iš politikos esą tik priemonė įkvėpti kolegoms paklusnumą.

Tito, kalbėdamas rytinėje Jugoslavijoje, pareiškė, kad konflikto atveju šalis eisianti su Vakarais. Jis vyksta į Indiją ir Burma todėl, kad, neutralumo atvilgiu, tų šalių padėtis esantis panaši Jugoslavijai.

Japonija pasirašė su Burma reparacijų sutartį.

Gėlių šventė Havajuose

BALTIMORES LIETUVIŲ NAUJIENOS

Lietuvių svietinės šerūninkų Valdyba rugsėjo 18 d. pasikvietė Vitalį Zukauską, kad pastarasis savo kultūringu humoru padėtų užkirsti skyles buchalterijos knygų lapuose.

Zukauskas jas lopė atidžiai neužgauliu ir taiklia juoku, kurį vykusiai surasdavo mūsų laisvojo gyvenimo veiksmuose, buvusiuose prieš dešimtį ir daugiau metų. Dažį laiką pasakydavo ir dabartinėmis aktualijoms, kaip tai: šalpa, įsipašėjimai, aukos, įsikūrimai ir pan. Ir reikia džiaugtis, kad poros valandų laikotarpis prabėgo nenuobodžiai ir neįkyriai.

Galiėtis tik reikia, kad buvo maža reklamuotas ir garsinasi, todėl ir skaičius atsilankusių buvo gana ribotas ir dar ribočiau, atrodo, buvo suvesta žalių lopų lopytį skylėms.

Is esamų Baltimorėje įvairių lietuviškų organizacijų bene gyviausiai reiškiasi savotiškoje veikloje Moterų Piliiečių klubas.

Kažkodėl šios mielos ponios yra labai susizavėjusios cigonų gyvenimo papročiu puseleimu ir garbinimu. Mums atrodė, kad imti cigonų gyvenimo papročius pasireiškančius piršlybose, vestuvėse, krikštynose ir pan. juos ryškinti, atkurti nors ir miniatiūriniai savo ruošiamuose subvimuose lietuviams moterims kažin ar derėtų. Nejaugi mums nieko nesako, kad ir tos pačios seniausios lietuviškos vestuvių apeigos: piršlybos, subatvakariai, nuotakos išvogimas, piršlio-melagio korimas, atgraščiai

SEKIMINGAS PIKNIKAS

WORCESTER, Mass. — Sveikinti Naujosios Anglijos sandariečiai, kurie taip rūpestingai stengiasi palaikyti jų patį pastangomis įsteigtą radijo programą, Laisvės Varpu vadinamą.

Rugsėjo 26 d. Laisvės Varpo garamai čia buvo surengtas piknikas, kuris, kaip teko girdėti, davė gražaus pelno. Į pikniką buvo atvykę svečiai iš Bostono, Brocktono ir kitų miestų.

Pikniko metu įvyko trumpa programa, kuriai vadovavo žinomas veikėjas Juozas Pupka. Trumpoms kalboms pasakyti, jis pakvietė Vienybės redaktorių J. Tysliavą, taip pat dalyvavusių piknike, ir P. Viščinį, Laisvės Varpo programos vedėją.

Reikia pastebėti, kad Worcesterio veikėjai labai nuosirdžiai darbuosii šiame piknike. Jonas Dvareckas su draugais prižiūrėjo barą, o moterys, Krasniskienė, Jablonskienė, Miliauskienė ir Šablinskienė — užkandžių standą. Jablonskis visą pikniko laiką išsėdėjo prie bilietų. Buvo leidžiama laimėjimui ir dovana.

Kiek pirmiau panašus, tik žymiai gausesnis publikos atžvilgiu, piknikas buvo surengtas Brockton, Mass. V. R.

JAUKUS POBUVIS

WATERBURY, Conn. — Jau ni vietos biznieriui, J. ir W. Zamblauskai, rugsėjo 26 d. savo gražioje rezidencijoje, Walcot, Conn., buvo suruošę šeimyninį pobuvį.

Svečių atsilankė daugiau 100 asmenų, kuriuos malonūs šeimininkai atvirame ore puikiai pavaišino.

W. Zamblauskas yra didelis lietuviškos dainos mėgėjas, todėl jo sodyboje dainos skambėjo ligi vėlyvo vakaro. D.

Great Neck, L. I. išnuomojama pirmame aukšte 2 dideli saulėti kambariai, su baldais, arba be baldų. Galima naudotis virtuve. Prie pat autobusų sustojimas, krautuvės. Skambinti po 5 v. v. G. R. 4-8316W.

ir pan. O kur įvairių įvairiausių pabaigtuvės: rugiapūtės, sienapūtės, linaminės ir kitos. Kiek čia yra grožio, kaip plačiai čia gali pasireikšti moterų vaizduotė visa tai atkuriant nedideliuose subvimuose.

Baltimorės miesto viešoji biblioteka (Enoch Pratt Library 400 Cathedral St.) šiais metais labai praplėtė lietuviškų knygų skyrių nupirkdama jų net už 300 dolerių naujasias išėjusių. Dalis knygų jau paruošta ir perduota į skaityklą dalintis norintiems jas skaityti. Kita dalis yra ruošiamą ir neužilgo bus baigta ruošti.

Tad, tenka tik džiaugtis, kad ir čia lietuviškoji knyga surado kelią į viešą Baltimorės miesto biblioteką. Neabejojame, kad skaitančioji visuomenė ta progą pasinaudos ir dažniau pradės biblioteką lankyti. A. B.

SPAUDOS LAISVĖS SUKAKTIES MINĖJIMAS

NEW BRITAIN, CONN. — Šių metų rudens sezonas atidaromas prasmingu 50 metų spaudos atgavimo paminėjimu. ALB-nės iniciatyva, dar pavasarį buvo sudarytas organizacinis komitetas. Minėjimo garbės pirm. pakviestas Sv. Andriejaus parap. kleb. V. Karkauskas.

Pirmoji sukakties diena, spalio 10, pradedama 11 val. iškilmingomis pamaldomis už žuvusius ir mirusius spaudos laisvės atgavimo darbuotojus. Ketvirtą val. p.p. bažnyčios svietainėje bus iškilmingas posėdis. Posėdžio metu paskaitas skaitys dr. A. Šerkšnas, mok. E. Putvytė, deklamuos artistė A. Katiškienė. Vyrų choras pirmą kartą pasirodys su keletu liaudies dainų. Choras sudarytas iš New Britain ir Hartford lietuvių. Choriui vadovauja prof. V. Marijošius.

Įėjimas į iškilmingą posėdį nemokamas.

Spalio 16 d. 7 val. vakare Lietuvių svietainės salėje, 354 Park St., įvyks koncertas. Programą, kuri apims liaudies dainas ir arijas iš operų, pildys buv. Kauno operos dainininkė Juzė Augalytė ir buv. Vilniaus operos dainininkas Stasys Liepas.

Abiem dainininkams akomponuoja prof. V. Marijošius. Abiejų dienų programa labai įvairi.

Organiz. komitetas kruopščiai viską stengiasi paruošti. Paminėjimui atžymėti išleidžiama leidinėlis.

AL Bendruomenės apylinkės valdyba ir organizacijų atstovai, supratę spaudos reikšmę ir dirbdami paruošimo darba, vadovavosi eilėraščio žodžiais, kad "Didesnio paminklo didvyriams nebus, kaip vykdytas jų idealai".

abu paminėjimus laukiama iš plačios apylinkės daug lietuvių.

A. Burneika

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų sutrimu, galvos skaudėjimu, kvaišimu, isterijos, rūpestio, susikirtimo, bėmėgės, karščiaimų, išgascio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį gamni maistą nervams. Šios gyduotės kainuoja \$5.00 svaras. Už \$2.00 prisunčiame 5 uncijas. Į Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
South Boston 27, Mass.

Antanas V. Kriaučialis, Worcesteriečių Antano ir Petronėlės Kriaučialių sūnus, baigęs papildomą geografijos kursą Bostono universitete, grįžo į Washingtoną, kur jis eina atsakomingas pareigas karo laivyno operaciniame skyriuje Pentagone. Po aštuonių mėnesių studijų Bostono universitete, Kriaučialis gavo magistro laipsnį.

Antanas V. Kriaučialis yra baigęs Commerce High School ir Massachusetts jūrų akademiją. Bakalauro laipsnį yra gavęs Clark universitete. Be to, Kraučialis yra tarnavęs karo ir komercijos laivynuose.

Kriaučialis yra vedęs Eleonora Bunevičiūtę ir jiedu auginą sūnų.

Jaunojo Kriaučialio tėvas, worcesterietis Antanas Kriaučialis, yra žinomas veikėjas ne tik Naujosios Anglijos, bet ir visos Amerikos lietuviuose.

25-TI METAI LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI

PITTSBURGH, Pa. — Ateinanti pavasarį sukaks 25 metai, kaip Pittsburghe buvo įkurta lietuvių radijo programa, kuri kas sekmadienį teikė savo klausytojams mūsų liaudies dainas, muziką ir ragino lietuvius dirbti savo tautos gerovei. Ši radijo programa patarnavo visoms patrijotinėms organizacijoms, dažniausiai be jokio atlyginimo, todėl ji yra visų geros valios lietuvių remiama.

Radijo programa yra vedama Povilo Dargio, kuris nenuilstamai dirba visose patrijotinėse organizacijose, ypač Amerikos Lietuvių Taryboje, kurioje jis eina centro direktoriaus pareigas.

Pradedant spalio 10 d. Povilo Dargio vedama Lietuvių Radijo Programa perkeliama į didžiulį vidurmiestyje esančią radijo stotį WPIT (730 on your dial). Ši programa bus girdima kiekvieną sekmadienį nuo 12:30 iki 1:00 valandos po pietų. Visi kviečiami šios programos klausytis; nes tuo būdu būsite tinkamai painformuoti apie mūsų organizacijų veikimą, ypač apie būdus ir priemones, mūsų tautos laisvinimo darbe.

M I R Ė
Teofilis Klimentė, gyvenusis 95 View St., New Haven, Conn. Laidojo Markievičius iš 15 Trumbull St. Palaidota St. Lawrence kapuose.

Mišias už mirusios sielą šv. Kazimiero bažnyčioje laikė kun. A. E. Gradeckis, kun. A. Zanavičius ir kun. P. Gerty.

Liko vyras Pranas, sūnus Juozas ir trys dukterys, Kau-neckienė, Mickuvienė ir Maciūšaitienė. Velionė priklausė sv. Onos Draugijai ir SLA.

Ananas Adomaitis, gyvenęs 229 Chapel St. New Haven, Laidojo Markievičius iš 15 Trumbull St. Palaidotas St. Lawrence kapuose.

Liko du sūnūs ir dvi dukterys.

Mišias už mirusios sielą laikė kun. A. E. Gradeckis, šv. Kazimiero parapijos klebonas.

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

KĄ GYDYTOJAI TURĖTŲ SUSELPTI?

New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugija ruošiasi padėti gydytojams, reikalingiems pagalbos, ypač sergantiems.

Is jų minėtinas Dr. L. Stelmckas, gyv. Vakarų Vokietijoje. Jis serga džiava ir paskutiniam laiške Balfo Igalotiniui p. Rugieniai dėkoja už gautus DM 100,00, kurių užteis apsirūpinti vaistais beveik dviem mėnesiam.

Kitas G. Draugijos šelpiamas asmuo yra Dr. Vytautas Bindorius, kuris gyvena Los Angeles, Cal. Jo sveikatos stovis neleidžia jam uždirbt pragyvenimui lėšų.

Dr. Juozas Bagdonas, VDU medicinos profesorius ir vienas iš paskutinių Varpininkų, taipogi reikarčiais suselptas. Vokietijoje yra ir daugias lietuvių gydytojų, kurie reikalingi paramos.

Be to, perretais metais is Gydytojų posto rinkliavos neidelėm sumom buvo suselpti trys Lietuvos laisvės kovų invalidadai, kurie gyvena Vokietijoje.

Ir šiais, kaip ir perretais metais Gydytojų Draugija tariais su Balfo dalį is gydytojų surinktų lėšų pavesti Gydytojų Draugijos numatytiems kandidatams. Todėl kolegos gydytojai prašomi ir šiais metais aktyviai prisidėti prie Balfo rinkliavos, kad būtų galima

padėti kitiems, paramos reikalingiems gydytojams.

New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos vardu,
Dr. V. Terejonas

PUIKIOS ISLEISTUVĖS

Waterburio Seštadieninės Mokyklos Tėvų Komitetas suruošė puikias išleistuves buv. tos mokyklos vedėjui K. Bagdonui, kuris išsikelia į New Haveną, 313 Grand Ave. ir ten versis laikrodžių bei brangenybių prekyba.

I išleistuves buvo susirinkę gražūs būrys lietuvių be tikybų ir pažirų skirtumo. Prie puikiai paruoštų stalų buvo pasakyta įdomių kalbų.

Pobūviui pirmininkavo Dr. P. Viliešis, Loko vicepirmininkas.

Paskutinis žodis tėjo K. Bagdonui. Jis išreiškė gilų tikėjimą Lietuvos prisikėlimu ir ragino mokytojus žiebt tėvyneis meilės kibirkstėlė priaurinės lietuvių jaunuomenę.

Be to, iškėlė ir projektą, kad milijonas Amerikos lietuvių turi teisę suruošti gygi į Jungtines Tautas, Sibire vargstančių ir Lietuvoje persekiojamų lietuvių reikalui. Net Afrikos negrai, pajėgę suruošti protesto notas dėl jų persekiojimo, nors tų tautėjų dydis 100,000 — 300,000 žmonių.

Visi palinkėjo išvykstantiųjų gerai įsikurti ir sekmimgai darbuotis naujo profesijoje. V. D.

MOTERŲ VEIKIMAS

1952 m. kovo 1 d., kaip pagalbini Australijos Lietuvių Bendruomenės Adelaidės apylinkės organas, išsisteigė Moterų Sekcija, kurios tikslą sudaro socialiniai bei karitatyviniai lietuvių reikalai. Vienas pirmųjų sekcijos darbų buvo ligonių lankymas. Per pirmuosius sekcijos veikimo metus padaryta daugiau kaip 200 vizitų pas ligonius. Taip pat sekcijos narės rūpinasi suorganizuoti paramą šeimoms, paklūvusioms į didelius medžiaginius sunkumus.

Siekdama sukurti lietuvišką visuomenę į vieną glaudesnę šeimą, Adelaidės Moterų Sekcija užsibrėžė rengti įvairius minėjimus bei šventes. Sekcija suruošė visą eilę rengimų, kurių pelnas paskirtas nelaimėm patekusiems lietuviams remti.

Dabartinė Moterų Sekcijos Valdyba sudaro: pirmininkė — S. Stasiškienė, vicepirm. — N. Varnauskienė, sekretorė — O. A. Pridotkaitė, izdininkė — Garbaliuskienė, ūkio reikalų vedėja — Skeirienė, valdybos narės — Jučenė ir Borjerienė.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Tel. LOCUST 2-9229
Laidotuvių Direktorai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

SPAUDOS IŠKOVOJIMO

50 metų sukaktuvimis leidinys LITERATŪROS METRAŠTIS jau spaudoje ir pasirodys ši rudeni.

Šioje didžiulėje knygoje su savo naujausia kūryba dalyvauja kelios dešimtys lietuvių rašytojų. Metraštį redaguoja rašytojai Jonas Aistis ir Stepas Žobarskas.

Ši knyga — tai kovojancio ir nepasiduodancio lietuvių atsparos dokumentas. Ši knyga vaizdžiau už viską kalbės apie mūsų tautos teisę turėti savo kalbą, raštą, laisvę ir tikėjimą.

Būkite šios knygos garbės prenumeratoriai — padėkite leidyklai atlikti sunkų šio didžiulio veikalo išleidimo darbą. Prenumerata primama iki 3 m. spalio 15 dienos. Prenumeratorių pavardės bus paskelbtos knygoje.

Metraštis, didelio formato ir irištas droben, kainuos 6 dolerius. Prenumeruojant iš anksto — tik 5 doleriai. Užsakymai ir pinigai siunčiami šiuo adresu:

GABIJA, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Balfas kviečia padėti gydytis 13 m. Vandai Lingytei Vokietijoje 8 m. gulinčiai gipse.

VIESŲ PADĖKA

Aš, Stasys Sarpalius, gyv. (23) Varė /oldb. D. P. Alteršheim, Germany, reiškiu nuosirdžią padėką Pranui Gudui, gyv. 7320 So. Talmán Ave., Chicago 29, Ill., už lietuviškos spaudos ir įvairių laikraščių sluintinįumą, kuriuos mes su likimo draugais dalindamiesi, godžiai skaitome. Mums, gyvenantiems beviltišką gyvenimą, tai suteikia daug giedraus džiugsmo.

Taiči, meilas ponas Gudas, už Jūsų paslaukojimą, sugaišinant daug brangaus laiko, savo ir visų skaitančiųjų senelių ir ligonių vardu, tariu dar kartą Jums nuosirdų lietuvišką acių, ir linkiu sėkmės Jūsų darbuose, o ir saulėto gyvenimo.

Lieka Jums nuosirdus
St. Sarpalius

STUDENTŲ REIKALAI

Šiais metais Lietuvių Studentų Sąjungos rinkimus, Centrinę Valdybą laimėjo grupė ateitininkų, pasivadinusiu Aktyviaisiais studentais. Nors pažadų priesirkinimėje jų propagandoje buvo daug, ta-

čiau iki šiol absoliučiai nieko nėra daroma — o kadencija jau baigia įpusėti.

Ypatingai bloga, kad už šią Lietuvos Studentų Sąjungos veiklos stagnaciją niekas nesilaučia atsakomingas. Studentų Ateitininkų Sąjunga viešai išsžadėjo bet kokių ryšių su aktyvistais, o tie po rinkimų išgaravo, kaip kamparas.

Liet. Studentų S-gos statusas turėtų būti pakeistas, kad neatsakingi asmenys negalėtų kenkti Sąjungai. G.

PARENGIMAS BRONXE

Rugsėjo 18 d. Bronx Lietuvių Demokratų Klubas buvo surengęs pirmąją šiame sezone pramogą. Šia pramoga rūpinosi M. Jasevičienė, M. Kazlauskienė, P. Markevičius, St. Kazlauskas ir S. Skarupskis. Pavyko Svečių dalyvavo apie 60. rencijai.

Buvo pasakyta eilė kalbų. Vakarų programą vedė J. Tiškus. Vienybės agentas J. Krunklys savo kalboje pareiškė, kad šis klubas yra vertas lietuvių pamrėgimo, Marijona Jasevičienė savo kalboje iškėlė didesnio vieningumo reikalą. J. Krunklys

KOLONIALISKI NAMAI

— puikūs ir kiekvienas skirtingas. Pusės akro plote gražiamė kaime, aplink medžiai, namai moderniausiais įrengti su ugnymais gyvenimui ir džiugsmui.

\$18,000 - 24,000

Pėsciomis pasiekiamas pajūris. Arti bažnyčios, geriausios mokyklos ir miestukai.

Gyvenimas gamtoje. — Ilgai ateitjiai.

"FORTY ACRES"

FULLERTON & MAPP
Builders — Contractors
STONY BROOK, LONG ISLAND, N. Y.
(Salia Stony Brook Lodge)
Tel. Setauket 6-0840, Stony Brook 7-0610 W
Ofisas: Stony Brook 7-0596.

JUCUS SISTERS RESTAURANT

Stasys Jucus, Vedėjas
(Lakūno Darlaus brolis)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
Lafayette 3-9670

TRAUN'S BAR

AUGUST TRAU, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LĀIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA.
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-4110

LIETUVA NĖRA NAUJAKURĖ...

Lietuvos Delegacijos pirmiminko V. Sidzikausko kalba, pasakyta Sovietų Pavergtųjų Europos Valstybių Seime 1954 m. rugsėjo 21 d.

Pone Pirmminke, gerbiamieji delegatai:

Kaip Sovietų Pavergtųjų Europos Valstybių Seimo kalbėtojas už okupanto priverstą tylėti Lietuvą aš jaučiu savo šventą pareigą atskleisti šiam seimui o per jį ir visam kultūringajam pasauliui sovietinės vyriausybės nusikalstamus darbus prieš Lietuvą ir lietuvių tautą. Aš jaučiu savo šventą pareigą pavaizduoti, kad nepriklausomos Lietuvos visos pastangos puoseletį bei vykdyti sambūvį su Sovietų Sąjunga buvo fatališkai nesėkmingos ir kad tokio sambūvio pastangų nesėkmingumas gūdi pačioje Kremliaus valdovų sukurtoje komunistinėje sistemoje.

Lietuva nėra valstybė — naujakurė. Nėra naujakurė nepriklausomų valstybių šeimoje. Lietuva yra lygiai sena, kaip ir daugelis kitų Europos valstybių, turinti garsią praeitį, išmargintą dramatišnių permainingos istorijos įvykių.

Lietuvos — Sovietų Sąjungos politiniai santykiai laikotarpį tarp dviejų pasaulinių karų, buvo nustatyti 1920 m. liepos 12 d. Taikos Sutartimi, 1926 m. rugsėjo 28 d. nepuolimo sutartimi, 1933 m. liepos 5 d. Londone pasirašyta agresijos sąvokos nustatymo konvencija ir multilateraliniai abiejų šalių — Sovietų Sąjungos ir Lietuvos — tarptautiniai įsipareigojimai, einantiais iš jų buvimo Tautų Sąjungos nariais, ir iš jų prisidėjimo prie 1928 m. Sraind-Kellogo pakto.

1940 m. rugpjūčio 3 d. Aukščiausiasis Sovietas Maskvoje išsprendė vienšaliskai Lietuvos Jungimą Sovietų Sąjungai.

5. Maskva įvedė Lietuvoje bolševikinę režimą ir sovietų slaptosios policijos pareigūnai įvykdė masinius suėmimus, masines žudynes ir masines lietuvių deportacijas. Okupanto visokiais pavaldais vykdomas genocidas grasė pačiai lietuvių tautos egzistencijai.

6. Sovietai Lietuvoje panaikino visą žmogaus teises ir pagrindines laisves, įvedė beprecedentinio moralinio bei fizinio teroro santvarką, išnaudodami darbo žmones ir apgrobė kraštą.

7. Maskva suvaržė bet kurią informaciją iš Lietuvos ir Lietuvos, ir paskelbė Lietuvą draudžiamą užsieniečiams lankytajam sritimi. Neseniai iš Sovietų Sąjungos grįžo 2 kolumbijos Universiteto studentai pranešė, kad vienas iš sovietų atneštųjų jų prašymų buvo prašymas aplankyti Baltijos respublikas. Kam ta už "Gėležinės Uždangos" dar viena "plieninė uždanga"?

Tokie yra faktai, tokia yra nelemta tikrovė.

Valstybės Sekretoriaus Pavaduotojas gen. Bedel Smith Genevos konferencijoje, reikšdamas savo abejonę dėl Molotovo slūsiomų Europai ir Azijai saugumo garantijų tikrumo, pavyzdžiu prisiminė su Sovietų Sąjunga galiojančius nepuolimo paktus turinčių Baltijos valstybių likimą. Tai repikuodamas Molotovas nurodė — atsakymui Valstybės Departamento paskelbtus slaptuosius sovietų — načių susitarimus — sovietų užs. reikalų ministerijos 1948 m. išleista pamfletas, kuriame esą galima rasti visi reikalingi paaiškinimai. Šis sovietinis pamfletas ("Istorijos klaidotojai") priklauso, kad Baltijos valstybės raudonai armija užgrobė ją, teigdamas betgi, kad tas užgrobimas buvęs pateisinamas būtinumo antrajam frontui sudaryti eventualiam Sovietų Sąjungos karo su Vokietija ir būtinumo tą frontą nukelti

pats Maskvos komisaras štai kaip bylojo:

— Sovietų Sąjungos ir Lietuvos santykiai per praėjusius 19 metų buvo pastovūs ir nesikeičia. Jie ir toliau yra stiprinami ir plėčiami.

Tačiau netrukus pasirodė, kad šios visos stambios sovietinės deklaracijos tebuvo priedanga tikriesiems Kremliaus valdovų siekimams nuslėpti.

Europos politiniam horizontui apmačius, II-ojam Pasaulio karui prasidėjus, Sovietų Sąjungos vyriausybė Lietuvos atžygiu yra tvykdžiusi šiuos tarptautinius nusikaltimeus:

1. 1939 m. rugpjūčio 23 d. ir rugsėjo 28 d. Molotovas su Ribbentropu pasirašė slaptą sąmokslą susitarimą. Tai buvo dviejų totalitinių galybių sąmokslas prieš taiką. Tai buvo tiesioginės agresijos veiksmai prieš Lietuvą, Latviją, Estiją, Suomiją, Lenkiją ir Rumuniją.

2. 1940 m. birželio 15 d. niuku nekaltai Lietuva buvo užpulta Sovietų Sąjungos reguliarių kariškių pajėgų.

3. Jau kita dieną Lietuvos respublikos teisėta vyriausybė buvo sovietinio okupanto paleista ir pakeičta nauja su Maskva pažinusių komunistinių kviesimų vadovaujamoose poste.

4. 1940 m. rugpjūčio 3 d. Aukščiausiasis Sovietas Maskvoje išsprendė vienšaliskai Lietuvos Jungimą Sovietų Sąjungai.

5. Maskva įvedė Lietuvoje bolševikinę režimą ir sovietų slaptosios policijos pareigūnai įvykdė masinius suėmimus, masines žudynes ir masines lietuvių deportacijas. Okupanto visokiais pavaldais vykdomas genocidas grasė pačiai lietuvių tautos egzistencijai.

6. Sovietai Lietuvoje panaikino visą žmogaus teises ir pagrindines laisves, įvedė beprecedentinio moralinio bei fizinio teroro santvarką, išnaudodami darbo žmones ir apgrobė kraštą.

7. Maskva suvaržė bet kurią informaciją iš Lietuvos ir Lietuvos, ir paskelbė Lietuvą draudžiamą užsieniečiams lankytajam sritimi. Neseniai iš Sovietų Sąjungos grįžo 2 kolumbijos Universiteto studentai pranešė, kad vienas iš sovietų atneštųjų jų prašymų buvo prašymas aplankyti Baltijos respublikas. Kam ta už "Gėležinės Uždangos" dar viena "plieninė uždanga"?

Tokie yra faktai, tokia yra nelemta tikrovė. Valstybės Sekretoriaus Pavaduotojas gen. Bedel Smith Genevos konferencijoje, reikšdamas savo abejonę dėl Molotovo slūsiomų Europai ir Azijai saugumo garantijų tikrumo, pavyzdžiu prisiminė su Sovietų Sąjunga galiojančius nepuolimo paktus turinčių Baltijos valstybių likimą. Tai repikuodamas Molotovas nurodė — atsakymui Valstybės Departamento paskelbtus slaptuosius sovietų — načių susitarimus — sovietų užs. reikalų ministerijos 1948 m. išleista pamfletas, kuriame esą galima rasti visi reikalingi paaiškinimai. Šis sovietinis pamfletas ("Istorijos klaidotojai") priklauso, kad Baltijos valstybės raudonai armija užgrobė ją, teigdamas betgi, kad tas užgrobimas buvęs pateisinamas būtinumo antrajam frontui sudaryti eventualiam Sovietų Sąjungos karo su Vokietija ir būtinumo tą frontą nukelti

galimai toliau į vakarus nuo Sovietų Sąjungos sienų. Jei tai atikytų tiesą, kaip tada pateisinti klaidingą Lietuvos įjungimą Sovietų Sąjungai, prievartinę Lietuvos sovietizaciją bei rusifikaciją ir nesibaigiančią sovietų okupaciją Lietuvoje?

Višinskis, kuris pats yra atsakingas už dabartines Baltijos valstybių nelaimes, prisipintas iš Jungtinių Tautų tribunolas, išsiskyręs nuo Molotovo Baltijos valstybių užgrobimo versija. Višinskis, būtent, 1952 m. Jungtinių Tautų Politinėje Komisijoje pareiškė, kad lietuvių tauta savo laisva valia apsisprendė įsijungti Sovietų Sąjungai, kitais žodžiais tariant — apsisprendė atsisakyti laisvės ir nepriklausomybės, savo laisvą apsisprendimą pasirinko vergiją Sovietų Sąjungoje. Tokie begėdiški faktų klaidojimai tikrai yra reti žmonių istorijoje.

Faktiškai sovietų vyriausybės agresija prieš Lietuvą buvo ne kas kita, kaip iš carinės imperijos paveldėto Rusijos tradicinio imperiaizmo ir pasaulio Jungtinės Tautos, turi teisę tik mūsų nepriklausomos valstybės diplomatiniai atstovai ir lietuvių tautos atstovybė reiškianti nepalaužiamą lietuvių tautos valią būti laisva ir nepriklausoma.

Lietuvos delegacija tvirtai tiki, kad mūsų bendros pastangos, talkinamos laisvojo pasaulio, laimės pavergtajai Europos daikai išlaisvinima, tauti ir Lietuvai nepriklausomybės atstatyma.

Norėčiau baigti viltینگai Sekspyro žodžiais: — Nors užgrobikas kurį laiką gali rikiuoti valdžią, tačiau dangus yra teisingas ir neteisai sužlugdyti tereikia laiko.

JAV aštuntosios armijos gen. Maxwell Taylor lankosi Formosoje.

Opiaja sambūvio problema Molotovas savo įvade sovietų leidiniui "Totalinio karo ūkis ir raudonoji armija" 1941 m. yra šiaip nusivietęs: — Sovietinės valstybės sambūvis su likusiu pasauliu ligšniam laikui yra neįmanomas. Šių dviejų pasaulių priešingumai gali būti išspręsti tik kruvinoje kovoje ginklo jėga. Kito sprendimo nėra. Laimės tas, kas jausis pakankamai stiprus kovai pradėti pirmasis.

Sovietų Sąjunga dėl savo agresijos prieš Suomiją 1939 m. gruodžio 14 d. buvo išguita iš Tautų Sąjungos. Nuernbergo Tarptautinis Tribūnas hitlerinį Austrijos prijungimą prie Vokietijos kvalifikavo kaip agresijos veiksmą ir jį pasmerkė. Sovietų Sąjungos agresija prieš Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes taip pat yra pasmerkta Vakarų Demokratijų, ypatingai Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės. Mės tikime, kad nėcolimas laikas, kada dieviškųjų ir žmogiškųjų teistų neigėjus ir žmonių bei tautų žudikus pasieks ir neatlaidaus tarptautinio teisingumo ranka.

Visa lietuvių tauta yra pasiryzusi tęsti savo bekompromisingę kovą už savo krašto laisvę ir nepriklausomybę. Šioje kovoje prieš komunistinį negandą ją stiprina žinojimas, kad ji nėra ir nebus palikta viena savo pačios likimui. Lietuvių tauta gliai tiki į galutinį tei-

Margaret Truman išvyksta rudens gastrolėms.

sės ir teisingumo triumfą.

Aš dėkoju Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seimui už patvirtinimą ir parėmimą Lietuvos, Estijos ir Latvijos delegacijų protesto deklaracijos prieš Sovietų Sąjungos įvykdymą Estijos, Latvijos ir Lietuvos suverenumo vykdymo užgrobimą. Aš dėkoju Seimui už parėmimą deklaracijos, kad Lietuvos vardu kalbėti ir veikti, neiškliant ir eventualaus jos atstovavimo Jungtinėse Tautos, turi teisę tik mūsų nepriklausomos valstybės diplomatiniai atstovai ir lietuvių tautos atstovybė reiškianti nepalaužiamą lietuvių tautos valią būti laisva ir nepriklausoma.

Lietuvos delegacija tvirtai tiki, kad mūsų bendros pastangos, talkinamos laisvojo pasaulio, laimės pavergtajai Europos daikai išlaisvinima, tauti ir Lietuvai nepriklausomybės atstatyma.

Norėčiau baigti viltینگai Sekspyro žodžiais: — Nors užgrobikas kurį laiką gali rikiuoti valdžią, tačiau dangus yra teisingas ir neteisai sužlugdyti tereikia laiko.

JAV aštuntosios armijos gen. Maxwell Taylor lankosi Formosoje.

Opiaja sambūvio problema Molotovas savo įvade sovietų leidiniui "Totalinio karo ūkis ir raudonoji armija" 1941 m. yra šiaip nusivietęs: — Sovietinės valstybės sambūvis su likusiu pasauliu ligšniam laikui yra neįmanomas. Šių dviejų pasaulių priešingumai gali būti išspręsti tik kruvinoje kovoje ginklo jėga. Kito sprendimo nėra. Laimės tas, kas jausis pakankamai stiprus kovai pradėti pirmasis.

Sovietų Sąjunga dėl savo agresijos prieš Suomiją 1939 m. gruodžio 14 d. buvo išguita iš Tautų Sąjungos. Nuernbergo Tarptautinis Tribūnas hitlerinį Austrijos prijungimą prie Vokietijos kvalifikavo kaip agresijos veiksmą ir jį pasmerkė. Sovietų Sąjungos agresija prieš Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes taip pat yra pasmerkta Vakarų Demokratijų, ypatingai Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybės. Mės tikime, kad nėcolimas laikas, kada dieviškųjų ir žmogiškųjų teistų neigėjus ir žmonių bei tautų žudikus pasieks ir neatlaidaus tarptautinio teisingumo ranka.

Visa lietuvių tauta yra pasiryzusi tęsti savo bekompromisingę kovą už savo krašto laisvę ir nepriklausomybę. Šioje kovoje prieš komunistinį negandą ją stiprina žinojimas, kad ji nėra ir nebus palikta viena savo pačios likimui. Lietuvių tauta gliai tiki į galutinį tei-

APIE MAIRONIO MOKYKLĄ BROOKLYNE

Jau šeštieji metai, kai Brooklyno patriotinių šeimų sūnūs ir dukros žygiuoja mylimosios Tėvynės Lietuvos išsvajotais žydinčiais laukais, nardo po tviskančius jos ežerus, plaukioja Nemunu, Nerimi, lanko jų krantuose senąsias pilsis, ūkėja Lietuvos miško tankmėse, klausosi lakštingalų suokimo, grįžta į Mindaugo laikus, vyksta į karą žygius su Kęstučiu, Vytautu Didžiuoju...

Ir jie nepakyls ir nežus savo tautai, kėnčiančiai barbaro bolševiko vergijoje, nes juos vedžioja prityrę vadai ir moko kaip laimėti išlikimo kovą, kaip nugalėti nutautėjimo pavojus, kaip išaugti tvirtais, lietuviams. Jie brenkina savo jauną lietuvišką dvasią, jie nesitrina šeštadieniais po pakampes. Jie lanko šeštadienį grynai lietuvišką Maironio vardo mokyklą. Ten skamba lietuviškoji daina, ten jie šoka ne neigriskus "džirbagus", bet gražius tautinius šokius, ten kalbasi tik lietuviškai ir tik lietuviškai su jais kalba mokytojai. Ten jie susipažįs, susidraugauja, viens kitą pamilsta ir išmoka būti vieningais lietuviškosios bendruomenės nariais.

Laimingi tie vaikai, kurių tėvellai jiems suteikia progos nos vieną dieną savitėje praleisti taip gražiai, maloniai ir naudingai.

Argi gali būti tievu, kurie visa tai pavydėtų savo mylimiesiems vaikeliams? Ar dar yra lietuvių tėvų, kurie nenori suprasti, kad jų šventą pareigą išaukšti savo vaikus gerais lietuvišiais ir kad geriausia jiems talkininkė yra lietuviškoji mokykla?

Deja, tokių yra. Ir tai ne iš blogos valios, bet tik dėl neprisirengimo, ar paprasčiausio apsilėidimo. Kiekurie klaidingai mano, kad mažam vaikui lietuvių kalbos mokymasis (skaityti ir rašyti) kenkia sekmingam anglų kalbos mokymuisi. Kaip senas pedagogas ir nusimanąs šiuose reikaluose viešai pareiškia, kad lietuvių kalbos mokymas ne-

tik nekenkia, bet padeda anglų kalbos išmokimui. Nėra čia vietos ši mano teigimą įrodinėti pedagoginiais argumentais, bet tik pabrėžiu, kad dauggiakabystė išlavina vaiko garsumus lengviau ir geriau išmokti kalbas. Lygiai reikia atsiminti, kad pirmiau pramokę vaikas angliskai skaityti, daug sunkiau galės išmokti lietuviškai, nes mūsų kalboje skaitymo mokymasis vyksta psichologiškai skirtingu būdu nuo anglų kalbos skaitymo mokymosi. Lietuvių kalba yra raktas į kitų europinių kalbų išmokimą. Tą teigia ir žymieji lietuvių kalbininkai.

Šeštadieninė Maironio mokykla Brooklyne jau pradėjo šeštusius mokslo metus. Per šiuos mokslo metus bus įsiskaitęs jaunimą kalbėjo mokyklos direktorius Alf. Samušis ir tėvų komiteto vardu žinomas pedagogas ir literatas Pr. Naujokaitis.

Mokykloje moko prityrę mokytojai, savo dėstomų dalykų specialistai: prof. dr. V. Vilimas, prof. V. Jonynas, garsūs aktorius ir lietuviškojo dailiojo žodžio kūrėjas H. Kačinskas, buvę lietuviškųjų gimnazijų direktoriai P. Gaurys ir J. Košys, muzikas M. Liuberskis, J. Matulaitienė, Ir. Banaitienė, J. Gerdvilienė, Ald. Jankauskaitė ir mokyklos kapeilonas kun. J. Pakalnikis dėsto tikybą ir moko melstis lietuviškai.

Tenelieka Didžiajam New Yorko ne vienos lietuvių šeimos, kurios vaikai nelankytų šios grynai lietuviškos mokyklos! Leiskite jiems nors minutimis pakeliauti po Lietuvą!

A. Bendorius

● Sovietų mokslininkai praneša, kad jų naujai paleista raketa pasiekė 240 mylių aukštį.

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

Kurčių kopose vėl pasirodė briedžių

Rytprūsių vokiečių pabėgėlių organas Das Ostpreussenblatt per kelis numerius atspaudė kilusio iš Sarkuvos, Kuršių Neringoje, K. Girniaus išpūdius. Jis po nepaprastai nuotykių ir skaudžių išgyvenimų neseniai buvo atleistas į Vokietijos rytinę zoną, iš kur persikėlė į Vak. Vokietiją. Girniaus pareiškimu, žemės ūkis Rytprūsiuose, kadais garsėjusiuose kaip vokiečių javų aruodas, atrodė labai skurdžiai. Sembų krašte dirbama tik kokia ketvirta dalis visos žemės. Kolechozi gyvuliai sulysę — tik vieni kaulai ir oda. Kadangi neužtenka pašaro, tai karvės jau vasario mėnesį išvaromos į laukus, kur jos grauzia medžių žieves ir samanias.

Nemuno žemupyje ir pačioje deitoje toli gražu nėra tų "pasiekimų", kuriais giriasi bolševikinė spauda ir radijas. 1946 m. tarp Rusnės ir Gilijos prie Kaukėnų vanduo pralaužė pylimą ir užliejo kraštą. Net moterys turėjo nešti pini-nėmis jam sutaisyti žemes. Briedžiai buvo išaudyti 1946 metais, kada atsibasėjusios rusų medžiotojų komandos išpykino viską, ką tik pasiekė jų šūviai. Tačiau Girnius sakosi iš vienos moters girdėjęs, kad šių metų žiemą vėl buvo pasirodė du briedžiai.

Kas nauja — tai kad sena tarp lenkų administruojamos Rytprūsių pietinės dalies ir rusų — slaurinės stipriai saugojama. Tuo tarpu jos tarp Kaliningrado srities ir Lietuvos, kurios Klaipėdos kraštas sudaro integralinę dalį, jau niekas nebesaugoja. Gyventojai gali nekliaudomi vykti į Karaliaučius iš Klaipėdos krašto ir kitur Lietuvoje ir jame paduoti savo žemės ūkio gaminius. O dar juos prašo mairi, norint iš Klaipėdos krašto nuvykti į Karaliaučius, reikėjo specialų leidimų. Dabar šitas patvarkymas jau esą panaikintas.

Girnius papasakojo, kad bolševikai slautėję 1945 metais Sarkuvoje. Ten tik vasario 4 d. buvo išaudyta 36 gyventojai, o Seidlerio būste patis komisaras nušovė 8. Apie moterį prievartavimą netenka nė aiškinti. Veltui mongolai ir ukrainiečiai mėgino kai kurias iš jų apginti. Blogiausio pasirodė guda.

Tiek jam, tiek kitiems sumiutiems vokiečiams Lietuvoje tikininkai parodė labai daug širdies ir suteikė žymią paramą. Jie atnešdavo sumtišiams ar karą betaisvams kiaušinių, pieno, duonos ir mėsos ir nesibijodavo pateikti savo užuojautą. Tačiau neišvengiamai ir iš pačių lietuvių buvo atimta viskas, ką jie turėjo.

FILMŲ LINKSMAVAKARIS

Spalio 16 d., šeštadienį, New Yorko skautų vietininkija rengia linksmą pobūvį, kurio metu bus ekrane rodomos spalvotos nuotraukos iš "Rambyno" stovyklos gyvenimo, o taip pat ir pušs valandos ilgio spalvota filmas. Šis linksmavakaris kviečiami atsilankyti visi buvę "Rambyno" stovyklotariai iš Bostono, Hartfordo, Waterburio, Worcesterio, Elizabetho ir kt. vietovių, o ypatingai bus laukiami skautų tėveliai ir visi bičiuliai. Pagal galimybes norintems bus parūpinami nakvynės. Apie savo atvykimą praneša ir nakvynės reikalus kitų vietovių skautai susirašę su R. Keziu, 100 Cook St., Brooklyn 6, N. Y. Tikslus linksmavakario laikas ir vieta bus pranešta vėliau.

New Yorko skautai ir skaitės pašmė išplatinti 150 biuletenų BAIFo jubiliejiniam koncertui.

"Believe me, it's important to make the right decision — and stick with it!"

SAYS Bill Grieve,
VETERAN WORLD SERIES UMPIRE

There's nothing like anything to teach you the importance of making the right decision — in and out of the ball park," says Bill Grieve. "And one of the best decisions I ever made was the time I started buying Savings Bonds. It's the easiest, surest way in the world to save for your future — and your country's future, too. And nobody's going to throw you bottles at you for doing that."

Decide now to make your dreams come true — through the Payroll Savings Plan

To join Payroll Savings, just ask your pay office to save out a part of your check before you get it — a few dollars or as much as you want. Then, every payday, it's invested for you — automatically — in U. S. Series E Savings Bonds, and your money really goes to work! Each Savings Bond earns 3% per year, compounded semiannually, when held to maturity. If you sign up

to save only \$3.75 a week, in 5 years you'll have \$1,025.95 cash. In 9 years, 6 months, you'll have \$2,137.30!

Easy to see why 8 million Americans are using the Payroll Savings Plan! Why not join them — today?

If you're self-employed, start the Bond-A-Month Plan where you bank. Put your plan — and start now!

Saving is simpler than you think —

with U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan!

Cyd Charisse Hollywood.

Jei jums nuosirdžiai rūpi Vienybės gerovė, netaukite antro paragimimo — tuojau atnaujinkite savo prenumeratą.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
\$5.00 per year
CANADA and other countries \$6.00
Advertising Rates on Application

VINCAS S. JOKUBYNAS

Šį sekmadienį lietuvių renkasi pagerbti Vincą S. Jokubyną, 89 metų amžiaus sulaukusį veikėjo ir laikraštinių, buvusį keletą laikraščių redaktorių.

Jokubynas, kaip jo geradaris Juozas Bačiūnas savo brošiūrėje rašo, visą gyvenimą turėjo grumtis su įvairiomis nesekmėmis. Medžiaginis skurdas, tas nuolatinis ir gal būt ištikimiausias lietuvių kultūrininko palydovas, nepasilenkė ir su Jokubynu.

Atvykęs į Ameriką, Jokubynas apie metus laiko vaikščiojo be darbo. Ir kaip nevaikščios, jeigu milijonai seniau atvykusių žmonių negali jo gauti.

V. S. Jokubynas, kuris jau Lietuvoje būdamas griežiai mokslu, praeito šimtmečio pabaigoje buvo druska Amerikos lietuvių kultūriname gyvenime. Bet tik 1902 m. jis, apleidęs fabriką, turėjo progos išmėginti savo gabumus spaudoje.

Garvės darbą Jono Tananevičiaus leidžiamą Kataliko redakciją, Jokubynas susidūrė su tu laikų "problemomis". Anot Bačiūno, Tananevičius tuojau išlirėjo Jokubyno redaguojamame Katalike lietuviams per daug simpatijų, o lenkams per mažai.

Jokubynas yra redagavęs keletą laikraščių: Kataliką, Tėvynę, Dirvą ir Amerikos Lietuvis. Kaip ir visi šio amato ir sąjūsių žmonės, Jokubynas pagaliau buvo priverstas išsikurti, kad su medžiaginiu skurdu kovoti yra daug lengviau, negu su dvasiniu. Tą dieną skurdą, išplaukiantį iš žmonių tamsumo, ignoracijos, Jokubynui ypač teko patirti, redaguojant SLA organą Tėvynę, kur, anot to paties Bačiūno, "iš tūkstantinės organizacijos narių minios atsirado šimtai instruktorių, kurie, mokė redaktorių, kaip jis turi laikraštį vesti..."

Negeriau Jokubynui sekėsi, redaguojant Dirvą, kurios leidėjas "pasiskakė nieko neišmanęs laikraščio reikaluose, o tik remiasi į jo karčiamą atsilankantį žmonių reikalavimą..."

Grįžęs į fabriką ir susitaupęs šiek tiek pinigų, Jokubynas ryžtasi ūkininkauti. Bet ir čia jį lydi nesėkmė: išnuomota ūkį savininkas parodo, ir Jokubynui, susipirkusiam įrankius, tenka išeiti beveik su tušiomis rankomis.

Ak, tie spautuvės dažai! Kas kartą jais susitepa, visą gyvenimą negali jų nusiplauti. Amerikos Lietuvis laidėjas M. Paltanavičius kviečia Jokubyną į Worcesterį. Kokia sėkmė šį kartą lydi redaktorių Jokubyną — matyti iš to paties Bačiūno rašinio, kuriame jis sako:

"Paltanavičius, statydamas... namus, įbrido į skolas ir laikams blogėjant nebegalėjo savo išlaidų apsimokėti. Pradžiai, kad savo noru pasitrauktų iš redaktoriaus vietos, kad galėtų jo algą (30.00) savaitę sutaupti..."

Šiais keliais trumpais bruožais neįmanoma nupiešti visos laikraštinių Vinco S. Jokubyno veiklos. Nežiūrint nesėkmėms, kurios faktiškai lydėjo be-

ŠUKAUTI — NEREIŠKIA MĄSTYTI

Gana įdomus yra Vyt. Sirvydo diskusinis straipsnis "Tikrasios tiesos kelias", Vienybės 34 numeryje.

Nesiprindami jo reklaminės dalies blizgėjimo, paliesime tik tas vietas, kurios daugiau ar mažiau duoda pagrindus svarstymams ad rem.

Ir taip, vienoje tokių vietų, Vyt. Sirvydas rašo: "Ortodoksinis katalicizmas, be to, negalėjo nei prūsų išnaikinti, nei raganų deginti (jas degino ir protestantai Amerikoje), nei mokslininkų sukurenti. Tuos darbus atliko žmonės. O žmonės istorijos bėgelyje padarė visokių nežmoniškų darbų, net katalikų ir liberalizmo prisdengdami".

Avies kailiais prisidengusių vilkų — niekadėjų sąvoka nėra nauja. Bet visai nauja yra tai, kad Vyt. Sirvydas jos pagalba siekia apginti ortodoksinį katalicizmą buvai žmogus prisidengęs katalikų, darei blogą darbą galbindamas prūsų, todėl amžių amžiams — esi įmetamas į pragaro liepsnas. Ir amžių amžius smalos deginamas jis galvos: kokią baisią klaidą padariau tikėdamas tam, ką skelbė ortodoksinis katalicizmas! Bet paguoda menka, nes visai jau post festum... Gi kas liečia jo nugalabintus prūsus, o ypač vaikus, su geru pagrindu galima tikė-

ti, jog jie džiaugsis amžinomis rojus linksmybėmis. Štai į kokius absurds ir į kokią "teisingumą" veda Vyt. Sirvydo iš anksto deramai neapgalvoti teigimai.

Bet esama jų pas jį ir daugiau. Jam, pavyzdžiui, taip yra patikė krikščioniškumą ir kcmunizmą vadinti broliais, jog tam įrodyti, ir skaitytoms įtikinti, jis net griežiai bolševikų Amerikon atsiūsto profesoriaus žodžių, kuriais šis agituoja krikščionis "priimti komunizmą kaip broli-tėisėją". Jeigu tap įvyktų, tai krikščionys bus priėmę ne "broli-tėisėją", bet budėję — teisėją. Mės nesako, kad to nori Vyt. Sirvydas, o tik manome, kad meškiški pasitarinėjimai nėra protingi.

GI, darant, labiau bendro pobūdžio išvadas iš Vyt. Sirvydo straipsnio bendrai, jos būtų šios:

1. Nepakanka žinoti kas nėra liberalizmo ar katalicizmo esmė, prie to reikia žinoti ir kas yra tų izmų esmė, 2. Šūkauti — nereiškia mąstyti, ir

3. Kartais klaidingas gali būti ištikinimas, jog kas yra "turtingesnis", ir šviesesnis, ir tirtingesnis", eo ipso yra ir daugiau kompetentingas tiesą turėti.

J. Jūragis

ir Bažnyčios naudai, ir savo sielų išganymui.

O vienok, kaip dabar pasirodo, klydo nąbagai. Kiek jiems ši klaida gali kainuoti, paaiškės ši šio labiau konkretizuoto pavyzdžio:

Vaizduokimės Kryžiuočių Ordino brolių, turėjusių laimės aktyviai dalyvauti 18-tojo Ordino magistro žygyje, kurį šis "...in die purificationis beatae Mariae gessit, auxiliocum divino decem millia inimicorum prostravit" (ten pat, 323 p.). Vaizduokimės, kad tas "brolis" po to dalyvavo dar keliuose panašiuose žygiuose, po to paseno ir, pagaliau, vieną dieną "spiritum exhalavit", su geriausiomis viltimis dėl rojus užstarnavimo.

Bet štai. Laikams pasibaigus, šis geriausias valios "brolis", kaip ir tūkstantiai kitų į jį panašių, staiga gauna tokį sprendimą: buvai žmogus prisidengęs katalikų, darei blogą darbą galbindamas prūsų, todėl amžių amžiams — esi įmetamas į pragaro liepsnas. Ir amžių amžius smalos deginamas jis galvos: kokią baisią klaidą padariau tikėdamas tam, ką skelbė ortodoksinis katalicizmas! Bet paguoda menka, nes visai jau post festum... Gi kas liečia jo nugalabintus prūsus, o ypač vaikus, su geru pagrindu galima tikė-

REZISTENCINĖ SANTARVĖ PROTETUOJA

Lietuvos Laisvės Komiteto Pirmininkui,
4 West 57th St.,
New York 19, N. Y.

Ryšium su Jungtinių Pavergtų Tautų seimo atidarymu, įvykiu New York'e 1954 m. rugsėjo 20 d., ir lietuvių atstovavimu jame turime pareikšti:

1. Labai vertiname ir nuostabią sveikinimą visų pavergtų tautų tremtinių pastangas apsiungti ir sudaryti bendrą tautų forumą, kuriame prabūtų Sovietų Sąjungos pavergtos tautos.

Jungtinėse Pavergtose Tautose tautinių atstovybių išplitimą iki 16 atstovų davė pakankamą galimybę apjungti jose gyvus ir veikiančius politinius bei rezistencinius sąjūdžius ir sudaryti atsikyrų tautų vieningą ir solidarų pasireikškimą.

2. Turime betgi konstatuoti, kad Lietuvos Laisvės Komitetas, kuris ėmėsi sukomplektuoti Jungtiniams Pavergtoms Tautoms lietuvių atstovybę, tai padarė taip vienašališkai, kad toje atstovybėje vienos grupės yra atstovaujamos po kelis asmenis, o kai kurios grupės yra visai neįjungtos, nepaisant nei pirmųjų, nei antrųjų visuomeninio svorio, rezistuojant prieš okupantus, nei jų gausumo bei aktyvumo tremtyje.

3. Laikome, kad Lietuvos Laisvės Komitetas, taip sudaromas lietuvių atstovybę, paneigė Jungtinių Pavergtų Tautų apsiungimo bei solidarumo dvasią, nes, užuot sutelkęs visų veiklių grupių žmones bendram darbui, paglino tarpusavio nepasitenkinimą. Užuot davęs pilnesnį ir teisingesnį lietuvių visuomenės atstovavimą, jį sureduko tik į kelių grupių interesus. Užuot pademonstravęs svetimųjų aktyvumą lietuvių solidarumą, atidarė duris ir į Amerikos žemyną galimai lietuvių kompromitacijai prieš mūsų sąjungininkus.

Toks lietuvių atstovavimas Jungtinėse Pavergtose Tautose duoda argumentą Lietuvos priešui, nes atstovybė, sudaryta nedemokratiškų ir uzurpacinio būdu, negali rami sažinė kelti balso prieš sovietinę uzurpaciją ir prieš demokratiškos okupuotame

krašte, kurio vardu ji nori reikalauti pašalinti smurtą, grąžinti laisvę ir demokratines teises.

4. Pasisakome griežtai prieš bet kokią samoningą kenkimą lietuvių solidarumui ir manome, kad Lietuvos Laisvės Komitetas turėtų "hegdamsdamas atitaisyti savo klaidą, ir kol tai bus padaryta pasileidus sau laisvę imtis visų priemonių, kuriomis pristovėtų prie to, kad lietuvių atstovybėje būtų apjungtos visos veikliosios demokratines grupės bei sąjūdžiai.

Su tikra pagalba,
Lietuvių Rezistencinės Santarvės vardu
Stepas Mackevičius

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Algirdas Landsbergis: Kelionė. Premijutas romanas. Draugo Bendradarbių Klubo leidinys. Aplankas Vytauto L. Adamkevičiaus. 1954. 259 psl. Kaina 2,50 dol.

Juozas Kraškauskas: Urviniai žmonės. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Aplankas P. Petravičiaus. 1954. 280 psl. Kaina 2,75 dol.

Jonas Aistis. Apie laiką ir žmones. Išleido Terra. Viršelį piešė Romas Viesulas. 249 psl. Vytautas Alantus. Svetimos pagairės. Novelės, apsakymai, feļjetonai. Išleido Nida. 1954. 254 psl.

Jurgis Blekaitis. Vardai vandenims ir žmonėms. Eilėraščiai. Viršelį, tulinį puslapį ir skyrų vienetes piešė Z. Mikšys. Išleido Terra. 1954. 70 psl.

Salvador Dalí, jo kūrinys ir Faye Emerson televizijoje.

JOS ATSKRENDA IŠ KITŲ PASAULIŲ

Kaip pradžioje minėjome, šiuos keistus įvykius, susilaukė nuo bet kokių komentarų. Jos pareiškė, kad neturi tikslių žinių, tirta pranešimus ir pan.

Bet visa tai dėjosi Amerikoje. O šis kraštas yra laisvas ir kiekvienas pilietis turi teisę klausyti savo vyrausybę apie tai, kas jam rūpi. Kur yra laisva spauda, sunku išlaikyti lėkščių paslaptį.

Dar 1947 met., gruodžio 30 d., buvo sudaryta specialiai komisija, kuri ėmė tirti "skraidančias lėkštes". Ši komisija sumobilizavo įvairius mokslininkus ir priemones. Nuo rados iki paprastų teleskopo. Visi asmenys, kuriems tektų pamatyti šiuos keistus objektus, buvo prašomi surašyti raportą komisijai.

Pirmasis komisijos raportas (raminantis) baigėsi šiais žodžiais:

"Skraidančios lėkštes nėra juokdaryių darbas. Tačiau, visuomenei nėra ko nerimauti."

Nėbuvo prieita jokios sintezės. Kai kurie laikraščiai pasiskubino pasidaryti išvadas, kad šiame reikale mažai, arba, apskritai, nėra tiesos.

Tuo metu, kai žmonės skaitė šitokias išvadas, aviacijos vadovybė išleido komunikatą, kad neištirti objektai vėl pastebėti. Žmonės buvo prašomi, su didžiausiu dėmesiu, juos pasekti. Didieji laikraščiai, nenorėdami apsijuokti, tylėjo, arba pavertė šį fenomeną pokštu. Harper's Magazine, žydas mokslininkas dr. Velikovsky paskelbė teoriją apie Josie, kuris sulaukęs saulę, norėdamas padėti žydams laimėti mūšį. Ši istorija — astronomiškai teisingas įvykis. Žemė buvo sustojusi vienos kometos įtakoje, kuri vėliau virto Venera. Harper's Magazine, įdėjęs tokią keistą istoriją, tylėjo apie lėkštes.

Tai galima paaiškinti tuo, nes buvo galvojama, kad "skraidančios lėkštes" gaminamos Amerikoje ir yra slapta ginklas. Henri J. Taylor, politinis komentatorius, tai 1950 metais keletą kartų kategoriškai pakartojo. Oficialūs organai demantavo.

Tylėta ir dėl kitų sumetimų. Jei šios "lėkštes" atskrenda iš kito krašto, tai reikia laukti, kol oficialūs asmenys, nešą atsakomybę, imsis kokių priemonių.

Gallupui pravedus anketa, 25 procentai asmenų manė, kad tai bandomas slapta ginklas, 6 proc. pasisakė už naujo modelio lėktuvą, 3 procentai "lėkštes" priskyrė rusams, ir 5 proc. galvojo, kad jos gali atskristi iš kitos planetos.

Žmonių aiškinimai remiasi galimais. Paversti galimus tikrove, dalinai priklaunus nuo mūsų pačių. Esama trijų laipsnių galimybės. Pirmasis galimumo įrodymas nepakankamas. Tai — kada nėra tikrumo, bet argumentuojama tais fenomenais, kurie buvo ištirai — kol jūsų prištininkas sugrįžana jūsų šitiktinimus, panaudodamas tokius argumentus, kuriuos jūs ignoravote.

Antras atvejas — kai manoma, jog turime pakankamai įrodymų ir tebeįsiskoma raičiau.

Tretysis — kai esame galutinai įsitikinę (kas retai atsitinka), ir galime išaiškinti visus žinomus fenomenus.

Neišleidami į platesnį aiškinimą, priešikime, kad sunku nuneigti keistų aparatų skraidymą mūsų padangėje, nes tai konstatavo tūkstantiniai normalių žmonių. Tad, kyla klausimas: iš kur tos "lėkštes" atskrenda?

Tuo tarpu, atsakykime išaiškinti jų esmę, ir bandykime nustatyti jų kilmę, jų bazę. Šis reikalas ypač svarbus, nes niekas iš rimtų asmenų jų nematė nusileidusių žemėje, ir niekas jų nepalietė.

Kaikas šako, kad matyti — reiškia tikėjimą, bet paliešti, pavartyti, jausti — reiškia žinojimą.

Ar šie objektai niekad nesustoja paslėpti? Ar jie tokios medžiagos, kad gali išsėtis ore?

Bet mėginkime paklausti: ar "skraidančios lėkštes" pagamintos žemėje?

Si idėja nestebina. Mes jau pripratome prie neįmanomos techniškos pažangos. Kas šiandien normalu, mūsų seneliams atrodytų stebuklinga. Lakūnai (Adams ar Anderson), kurie sutiko "lėkštes", palaikė jas naujais lėktuvais ir bandė joms signalizuoti, tikėdamiesi, jog jos atsakys. Jie buvo įsitikinę, kad Amerika bando naujo tipo lėktuvą ir netikėjo vyriausybės demantavimu.

Jei "lėkštes" nebuvo amerikiečių gamybos objektas, tai kas galėjo jās gaminti?

Rusija! Daugelis šitai galvojo. Bet šaltai svarstant, šis žarimas nėra pagrįstas. Žinant rusų industrinius sugebėjimus, sunku patikėti, kad jie būtų taip pralenkę vakariečių lėktuvų gamyboje. Tuoj po karo, rusai negalėjo tokių aparatų pagaminti. Prisiimkime: milžiniškos

Dniepro užtvankų dinamomasinos buvo remontuojamos ne Rusijoje, o Amerikoje...
Pagaliau, ko jie skraidytų virš Amerikos? Kai bandomas priešo panosėje, nes bijomasi, kad jo menumstų, ir nebūtų susekta gamybinė paslaptis.

Ar tai jėgų demonstracija? Šiandien nebe tie laikai, kai iškeliamos vėliavos, ir apsielkama gražiomis uniformomis. Tie, kurie valdo Rusiją nėra sentimentalūs.

Jei "lėkštes" ne rusų, tai kieno? Reikia, kad kas nors jas gamintų. Pačios jos ne dygsta. Ir tenka sutikti, kad jos — protingųjų būtybių kūriniai, kokių dar nebuvome sutikę.

O gal tai anglų darbas? Gal ispanų, prancūzų ar italų? Šiuose kraštuose toli pažengta aviacijos srityje, bet dar daug trūksta, kad būtų pagamintos šitokios "skraidančios lėkštes".

Peržvelgę visus žemes kraštus, mes "prieimame" išvadas kad jos negali būti žmonių darbo. Negi, kokia negrų gimtinai įsitikinę (kas retai atsitinka), ir galime išaiškinti visus žinomus fenomenus.

Neišleidami į platesnį aiškinimą, priešikime, kad sunku nuneigti keistų aparatų skraidymą mūsų padangėje, nes tai konstatavo tūkstantiniai normalių žmonių. Tad, kyla klausimas: iš kur tos "lėkštes" atskrenda?

Tad, jie jos nenutūpia žemėje, tai kur jų bazė? Neįau, jos visą savo amžių kybo ore... Peržiūrėkime jų veiklą. Strėlė mums šį tą pa sako apie lanką, iš kurio ji buvo paleista. Kulkos specialistui pasako iš kokio ginklo ji buvo paleista.

"Jis nagų sprendžiamas liūto dydis", sako patarlė. "Skraidančios lėkštes" išstudijavimas turėtų mums nurodyti dirbtuves, kur jos gaminamos ir uosta, kur šie moderniški argonautai prisilauko.

(bus daugiau)

Douglas Fairbanks vaidins Kemal Atatürką, Turkijos respublikos tėvą. Šiame filme bus pavaizduotas tautos atsinaujinimas, kai 1919 metais Atatürk, žinomas Mustafa Kemal vardu, pradėjo vadovauti naujai nacionalistų partijai.

Brooklyno Mėno ir Mokslo Institutas švėdina savo 131 m. sukaktį. Šis institutas per tą laiką buvo kultūros ir informacinio auklėjimo centras.

New Yorko City Opera Baretas, pr. penktadienį atidarė sezoną. Škelbiami tokie žymūs choreologijos vardai, kaip Sophie Maslow ir Charles Weidman.

Buvęs NBC simfoninis orkestras atkakliai pasiryžęs tęsti savo egzistenciją. Jis nenori mirti.

"Ant kalno mialinėlis..."

PRARASTO KARO RŪPESČIAI

Prezidentas James Madison.-Ekspansijos į vakarus šalininkai jieško konflikto su Anglija. -1812 metų karas.

Madison buvo didelis konsitucinės teisės ekspertas, gudrus ir garbingas geriau informuotas nei Jefferson. Nuo pat jaunystės, Madison žibėjo antroje vietoje. Bet jo fizinis silpnumas, neleides jam kautis nepriklausomybės kare, darė jį nedrausą.

Billy Graham, žymiausias Amerikos evangelistas.

Jo draugai mylėjo jį, bet masė nieko apie jį nežinojo. Jis buvo toks be priekaištų, kad net priešai nesugebėjo sukelti prieš jį skandalo. Be savo žmonos ir Jeffersono pagalba, Madison nebūtų tapęs JAV prezidentu.

Būdamas keturiasdešimt trijų metų, jis vedė jauną našlę Dolly Todd, kuri buvo ir graži, ir gera politikė. Gi Madison buvo blogas politikas. Jis susipažino su Todd Philadelphiaje, išmilytoje ir tuoj apsivedė. Tuo metu, kai jis buvo valstybės sekretoriumi, ji jau ruošė jį rinkimams į prezidentus, kviesdama pas save kongresmanus pietų, ruošdama šaunius priėmimus, ir piktai liežūviai kalbėjo, kad senatorių mirtinomu padidėjimas taisiais metais, siejosi su jos virtuvės šventėmis.

Inauguracijos dieną, Madison taip drebėjo, kad vos buvo girdimas bekalbant. Tikrumoje, nuostolis buvo mažas, nes jis nieko ypatingo nepadarys. Jefferson atrodė laimingas. Gi Dolly Todd per priėmimą spindėjo it karalienė, su nuostabią dailia suknią, perlu karoliais ir skrybėlę, kuri buvo atsiųsta iš Pariziaus.

Madison atrodė visiškai išvargęs. Vienas draugu, matydamas jį išblykšusį ir svyruojantį, tarė: "Norėčiau jums pasiūlyti kėdę." "As taip pat, bet dar labiau norėčiau būti lovoje", atsakė Madison.

Madison pradėjo viespatavimą diplomatiniu nepasisekimu. Tarp valstybės departamentu ir Anglijos mln. Erskine buvo sutarta, kad Amerika vėl leis prekiauti su Anglija, ir tuo pačiu Anglijos daudimai neteks galios. Bet ministras Erskine pervirsėjo Londono duotas instrukcijas, Anglijos vyriausybės susitarimas buvo paneigtas, draudimas nenuimtas, ir Madison turėjo atnaujinti embargo.

Erskine tapo atsauktas ir pakeistas Jacksonu, kuris buvo pagarbėjęs savo brutaliu diplomatikumu. Washingtono Jackson pradėjo nesiskaityti su Madisonu, šis atsakė su juo bendrami, ir Jacksoną atšaukė.

Laivalis laivo liko bestovoj uostuose, ir jūrininkai protestavo.

Kongresas pasijudė išbandyti naują politiką. Jis leido atnaujinti visą prekybą su Anglija. Buvo galvota, kad Napoleonas paspendė spąstus, norėdamas ištraukti Ameriką į karą su Anglija. Prezidentas kreipėsi į Kongresą, prašydamas sustiprinti krašto

saugumą, bet Kongreso terminas baigėsi, o atstovai buvo labiau susirūpinę savo rinkimais nei krašto saugumu, ir administracija prezidento nepalaikė. Smith buvo pakeistas Monroe, kuris gerai pažinojo Angliją, ir Madison manė, kad per jį išlaikys taiką.

Amerikos laivynas negalėjo dovanoti anglams Chesapeake apsaudymo, ir jieškojo progos atkeršyti. Jis susilaukė remianšo. Komodoras Rodgers, patruliuodamas su fregata prezidento prie New Yorko, sutiko angli laivą, kuris norėjo sulaukyti fregatą, kad paieškoti joje angli dezertyrų. Prezident paleido patrankinius šūvius ir užmušė 9 anglius, 23 sužeidamas. Zaidimas buvo sulūžtas lygiom. Angliai susivėlė ir sutiko gražinti jūrininkus, paimtus nuo Chesapeake, atseit, du išlikusius gyvus, ir užmokėti žuvusiųjų šeimoms.

Rinkimai į Kongresą atidarė duris jaunų vyrų grupei, kuriuos vadino War Hawks (karo sakalai), ir kurie jiešo j santykių nutraukimo. Jie atstovavo pasienio zonas ir angli - amerikiečių konflikte žiūrėjo ekspansijos į vakarus galimybę. Šiaurės vakaruose liko neišspręstas klausimas: kailių prekyba, dėl kurios indėnai užpuldinėdavo fermerius. Indėnus ginklavo angli. Pietiečiai galvojo apie Floridos aneksiją, kad apgintų Mississippio žiotis. Buvo siūloma daryti perversmą iš vidaus. Madison dvejojo. Visuomenės opinija neleido jam atsakyti Floridos.

Si opinija, visai nauja, formavosi vakaruose, ir su ja reikėjo skaitytis. Trys naujos valstybės, Kentucky, Tennessee ir Ohio, buvo priimtos į federaciją. Kitos valstybės formavosi. Migracija į vakarus vystėsi. Didelis skaičius plaustų leidosi Ohio upe. Nauji miestai, kaip Cincinnati, Cleveland, Pittsburgh, pietėsi. Pionieriai rovdė miškus, apdirbinėjo žemę, tada ją parduodavo antrajai emigrantų bangai, ir eiddavo tolyn, į vakarus. Būta tokių, kaip Daniel Boone, kurie galėjo gyventi tik žmonijos avangarde, matydami prieš save tuštius plotus.

1769 metais, jis aplėdo Šiaurės Caroliną, jieškodamas mėsūrų Kentukijų laukų, vėliau persikėlė į Missouri ir nuvyko iki Kansas. Tokių kaip Boone buvo nemaža vakaruose, ir jų šėšėlyje žengė žemių spekuliantai. Bet nuo 1810 m. Kentucky, Tennessee ir Ohio jau buvo apgyvendintos kitokios rūšies žmonių, kurie stautėsi ne lūšnais, o tvirtus namus, steigė miestus, mokyklas, bažnyčias. Tokiu būdu, vakaruose formavosi dviejų skir-

tingų partijų elementai. Ten g.mė nauja lygybė, didesnė nei svajojo Jefferson, dominuojama žmonių, kurie nedėvėjo baltų perukų, bet trumpai kirpo plaukus ir muvėjo kailines kepurės. Gi miestuose kūrėsi individualistinė buržuazija, su beribėmis ambicijomis. Abi grupės turėjo vieną siekimą: jos norėjo žemių, kuo daugiau žemių. Pionieriai, kad turėtų kur žygiuoti ir ką apdirbti, gi miestelėnai, kad jas parduotų spekuliuodami. Bet šiame žygyje į naujas žemes susitiko su indėnais, ginkluotais ir atkakliais, kurių užnugarėje tūnojo angliai iš Kanados. Todėl visi vakariečiai troško ekspansijos su ginklo pagalba. Patys smarkiausiai karinagai šūkavo: "Į Kanadą, į Kanadą!" Ten jie tikėjosi surasą neribotus ir neapgyventus plotus. Šis siekimas virto košmaru. Dėl naujų žemių, jie buvo pasiryžę paskelbti Anglijai karą.

Jaunas Kentucky atstovas Henry Clay, kuris trisdešimties metų jauėjo Atstovų Buto speakerio pareigas, iškalbus, gerų mainierų, agresyvus nacionalistas, buvo vienas čempionų šitokios politikos. O pietietis John C. Calhoun, taip pat geras kalbėtojas, atstovaujans Kongrese pietinę Karoliną, rėmė H. Clay. Kai Clay šaukė "Kanada", Calhoun — "Florida".

Bet, jei ir pietų ir vakarų War Hawk buvo aršūs, federalistai, ypač yankees, stengėsi raminti. "Kokia neapykantos prieš Angliją priezastis?", klausė yankees. "Ji ginkluoja indėnus? Tai neįrodyta. Ji "meškeriojo" jūrininkus? Bet ji atsprasė." Kanados užėmimas buvo didelis žygis, ir yankees, kurie anksčiau bandė, ne kaip tai prisiminda-vo.

Bet jaunieji karo sakalai tikėjo sekme. "Pakanka vien Kentucky milicijos", sakė Clay, "kad Montreal ir Augustinė Kanada būtų paklota po jūsų kojomis." Calhoun tvirtino: Floridai užimti reikia keturių savaičių.

Tenka pastebėti, kad pasienio zonos gyventojams indėnai sudarė didelį pavojų. Kaip seniau Pontiac, taip dabar Tecumseh sujungė daugelį genčių. 1811 m. lapkričio 7 d. gen. Harrison jas sumušė prie Tippecanoe ir rado angli šautuvus. Karo šalininkai, tai sužinoje, triumfavo.

Karštesnieji Kongrese kalbėjo, kad ešas kažkoks samokšias su indėnais, kuris padrasina žudyti civilius, moteris ir vaikus.

Madison ilgai dvejojo. Pagaliau, nusileido. 1812 m. birželio 1 d., jis iškėlė Kongrese karo klausimą, patiekdamas ilgą sąrašą angli nusikaltimų. Nors šios istorijos buvo senos, birželio 4 d. tapo paskelbtas karas. Kita diena, Anglijos vyriausybė, kuri nieko nežinojo apie debatus Washingtono, anuliavo draudimą prekiauti su Amerika. Kautis kaip ir nebuvo priezasties, bet karas prasidėjo.

Anglija pergryveno sunkų momentą Napoleonas, atrodė, ją netrukus sumušis, darbininkai skundėsi bedarbe ir maštavo, fermeriai grasė. Milžinas drebėjo. Bet Amerika įstojo į karą veik be armijos ir laivyno. Ji turėjo 7000 vyrų, blogai vadovaujami, be jokio štabo, ir šešiolika karo laivų prieš didelį angli laivyną. Finansinė padėtis irgi buvo nepergeriausia.

Privažiavome Plath miestelį. Ant pento sankryžos sustojęs visas būrys žandarų, o "folkšturmo", įvairaus uni-

Billy Graham, žymiausias Amerikos evangelistas.

Kanadą nepasisekė. Kanada turėjo gal 4 pulkus kariuomenės ir pusę milijono gyventojų, kai Amerika jau septynis. Bet šiaurinės valstybės šio karo nerėmė ir atsisakė mobilizuoti miliciją. New Yorko milicija nužygiavo iki sienos ir sustojo, nežengdama į Kanadą. Ji matė, kaip amerikiečių armija kitoje Niagaros pusėje buvo sumušta, ir nepajudino nė piršto. Vienu metu atrodė, kad Kanada puls Ameriką. Angli karėiviai jau stovėjo Detroito.

Priešingai, jūroje, kur angli išvaizdavo esą viespaciai, ir apie amerikiečių laivus kalbėjo su panieka, fregatos Constitution, United States ir President turėjo galingesnę ugnį už kitus pasaulio laivus ir angli laivynui sudavė didelius smūgius. Decatur, Tirpolio herojus, paėmė į nelaisvę vieną angli fregatą. Amerikiečių korsarai darė tokius nuostolius, jog draudimo bendrovės reikalavo 15 procentų vien už perplaukimą La Manche. Nežiūrint sekmes jūroje, ji negalėjo nulemti karo. Šiauriniuose ežeruose buvo organizuojamas kitas laivų mūšis. Jaunas amerikiečių karininkas Perry pastatė Erie ežere laivyną, kuris 1813 met. rugsėjo mėn. laimėjo ir gen. Harrison galėjo atsiltinti Detroit, sumušti indėnus ir apginti šiaurinę sieną.

Kol angliai buvo įvelti Europos reikalus, karasėjo bedidesnių rezultatų. Bet Anglija sustiprėjo, kai 1814 metais buvo sumuštas Napoleonas. Ji nutarė pulti JAV iš trijų pusių: per Niagarą, Champlain ežerą ir Naująjį Orleaną. Šiaurėje, Lundus Lane mūšyje, amerikiečiai gerai kovėsi. Champlain ežere, komandoras Macdonough, USN, pasiekė triumfišką pergalę prieš angli laivyną ir sulaukė invaziją, kuri grėsė New Yorkui. Gi Atlante kelis puolimus laimėjo angliai. Washingtonas turėjo keletą patrankų apsiginti. Ekspedicinis korpusas, 4500 vyrų, išlipo Chesapeake įlankoje ir pasikėlė Potomac, neišsaudami nei vieno šūvio. Madison paskelbė milicijos mobilizuotė, bet tik vienas desimtadalis pristatė, ir juos teko paskubomis mesti prieš angli pozicijas Blodensburge, per penkis mylias iki Capitolio. Šie milcininkai, niekad nedalyvavę mūšyje, po pirmos salvės nervingai pasitraukė į Washingtoną. Šis pralaimėjimas buvo pavadintas "Blodensburg races" (Blodensburg lenktynės). Milicininkai aiškino, kad angliai, pritrūkę sovinių, pradėjo laidyti raketas, kurios, nors ir nepavojingos, sukėlė samysį. Keturiems šimtams jūrininkų teko vieniam sulaukyti priešą ir išgelbėti miliciją nuo pražūties. Bet jūrininkai, nepajėgė išgelbėti miesto.

Madison, su žmona ir patarėjais, skubomis persikėlė į Potomac, Dolly Madison išgelbėjo sidabrinus šauksčius ir Washingtono paveikslą. Angliu admiralas Cockburn rado dar šilts prezidento pietus, juos suvaigė, o tada sudėgino miesto viešuosius pastatus, kaip represiją už Yorko parlamento (Toronto) padėgimą. Virginijoje, žmonės pasitiko Madison įžeidinėjami ir kaltindami nepasisekimais, bet Madison laikėsi ramiai. Kai vėliau, prezidentas grįžo į Washingtoną, reikėjo prezidentinius rūmus naujai atremontuoti (jie nukentėjo nuo gaisro), ir nuo tos dienos rūmus pavadino Baltaisiais.

Naujoje Anglijoje, šis karas davė nelauktus rezultatus. Embargo išvystė industriją. 1807 metais tebuvo 8000 audimo staklių, gi 1817 — 500,000. Korsarai, pagrobė laivus, praturtino laivainikystę. Maisto tiekėjai, uždirbo didelius pinigus, pristatinėdami mėsą ir kailius anglams Kanadoje. Bet "Madisono karas" nebuvo

populiarus. Yankees tvirtino, kad vakarų prijungimas — panaikins federacijos lygsvarą. Reikėjo jį nutraukti arba reikalauti naujų įstatymų. Massachusetts legislatura sušaukė kitas valstybes į konvenciją Hartforde. Madison, nerimaudamas, laukė skilimo. Bet šiauriečiai nėjo pirmyn. Laimėjo moderuoti federalistai. Prieta išvados, kad reikia papildyti konstituciją. Pv.: viena valstybė negali išstatyti kandidatą į prezidentus du kartus iš eilės. Tai buvo puolimas prieš Virginiją, kuri pasidarė prezidentų motina. Kai dėl angli bandymo Naujajame Orleano, tai jis buvo trumpas ir negarbingas. Gen. Andrew Jackson iš Tennessee, retų kariškių gabumų vyras, tapo paskirtas ginti Naująjį Orleaną. Angliai paklojo 2000 karėivių, ir Jackson, pramintas Old Hickory, išpopuliarėjo krašte. Tuo metu, kai jis kovėsi, jau 15 dienų kaip buvo pasirašyta taika, bet jis to nežinodamas, parodė kraštui išdidumą pavyzdį. Nuo pat karo paskelbimo — derybos nebuvo nutrauktos. Buvo išsikėšęs ir Rusijos imperatorius. Užpultas Napoleono, jis nenorėjo, kad Anglija būtų ištraukta iš Europos karo.

Su dviračiu tik juokas parvirsti.

Pagaliau, 1814 metais, amerikiečių delegacija susitiko su angliais Gande. 1814 met., per Kalėdas, buvo pasirašyta taika. Angliai pakvietė amerikiečių delegaciją vakarienei. Orkestras grojo God Save the King ir Yankee Doodle. Atrodė, kad abiejų pusių sutarimas buvo pilnas. Atseit, klausimai lengvai išsisprendė, kai valstybių galvos jais nebesirūpino. 1812 metų konfliktas buvo pats tuščiausias ir absurdiškiausias. Pretekstas — noras išsaugoti laisvę jūrose. Gi taikos nutarimuose apie tąją laisvę nekalbėta. Konfliktas taip suskaldė kraštą, jog prezidentas Madison galvojo apie skilimą. Visa baigėsi vienybe, ir Hartforde konvencija išsisprendė, kad reikia išstatyti kandidatą į prezidentus du kartus iš eilės. Tai buvo puolimas prieš Virginiją, kuri pasidarė prezidentų motina. Kai dėl angli bandymo Naujajame Orleano, tai jis buvo trumpas ir negarbingas. Gen. Andrew Jackson iš Tennessee, retų kariškių gabumų vyras, tapo paskirtas ginti Naująjį Orleaną. Angliai paklojo 2000 karėivių, ir Jackson, pramintas Old Hickory, išpopuliarėjo krašte. Tuo metu, kai jis kovėsi, jau 15 dienų kaip buvo pasirašyta taika, bet jis to nežinodamas, parodė kraštui išdidumą pavyzdį. Nuo pat karo paskelbimo — derybos nebuvo nutrauktos. Buvo išsikėšęs ir Rusijos imperatorius. Užpultas Napoleono, jis nenorėjo, kad Anglija būtų ištraukta iš Europos karo.

bet ir šalutinis kelias užsidarė. Kaip išsikrapstyti iš šios bukės, kai net ūkininkas nepadėdauja, kad ilgiau jo kieme pasiliktumėm, o apie nakyvę nei girėtis nenori. Tuo momentu ant pento pasikeitė sargybos. Vieton dviejų atvyko tik vienas. Nutariau bandyti laimės pas naująjį sargybinį. — Tamsta jau, turbūt, pasitebėjote šio ūkininko kieme stovint mūsų vežimą. Jis sakosi mūsų nakyvnei negalys priimti, o turime mažų yaukių, senų ir ligotų žmonių... toks drėgnas ir šaltas oras... Supraskite mus, leiskite toliau važiuoti, kad susirastumėm kiltur nakyvę! — klabenau į jo žmoniškumą. — Leiskite nors iki sekančio kaimo, o toliau tikrai nevažiuosime! Būkite geras, supraskite... Pusamžis, rimtų veido bruozų, uniformuotas geležinkelietis, įdėmiai klausėsi mano žargoniškos kalbos, nei manžiausiu gestu nepertraukdamas. — Zina kaž? — po geros pauzės, žiūrėdamas kaž kur į tolą, tarė, — Man nėra įsakymo šauti į važiuojančius! — Cia jis staiga atsisuko į mane, — Jeigu norite — važiuokite!.. Aš į žmones nešaudystu!.. — Ir nužygiavo pientu priėngina kryptimi. (Nukelta į 6 psl.)

TREMTINIO DIENORAŠTIS

PR. STIRBYS

formuoto jaunimo bei kitokių naciškių sutvėrimu, mus pasukę į šalutinį kelią, kur buvo užrašyta: "Nach Greifenberg". Atseit, važiuokite sau per Greifenbergą! Be reikalo apsidžiaugėme lietuimi, nes čia visvien bus blogesnis kelias, o be to, žymiai toliau. Bandžiau, sugrįžęs, dar kartą tos gajaus prašyti, kad leistų didžiuojų pientu link Stettino. Bet kur tau!

— Sias kelias tik kariuomenei, o visiems kitiems — "gešpehr"! — atrėžė man su raudonu ratkėčiu ant rankovės, labai panašus į mėsininą, pareigūnas. Jūs važiuojate link Greifenberg, o ten pasakys kur toliau važiuoti!

Aišku, iš jų norėti tikrai nebebuvo ko. Dar bandžiau surasti kitą, šalutinį pravažiavimą, kad aplenkus tas sargybas ir vėl patekus į aną pientą, bet tik be reikalo su gaisrau laika. Visa laimė, kad pavažiavus už miesto pasisekė gauti priekinkyti vieną arkli, kurio pagalba, be sunkumų nuvažiuoju apie dešimtį kilometrų.

Pabėgėlių vis daugėja. Aišku, jog frontas lipa ant kulni ir ne juokais imame baimintis, kad jis nebūtų greitesnis už mus. Vasario 2 d. Privažiuoju Cammin apskrities ribas. Ant pento vaikšto du ginkluoti "folkštur-

miečiai" ir nieko nepraleidžia. — Tai kas čia dabar? — nu-stembame. — Liepė važiuoti, o dabar... — Gespert! — sausiai atsa ko pareigūnai.

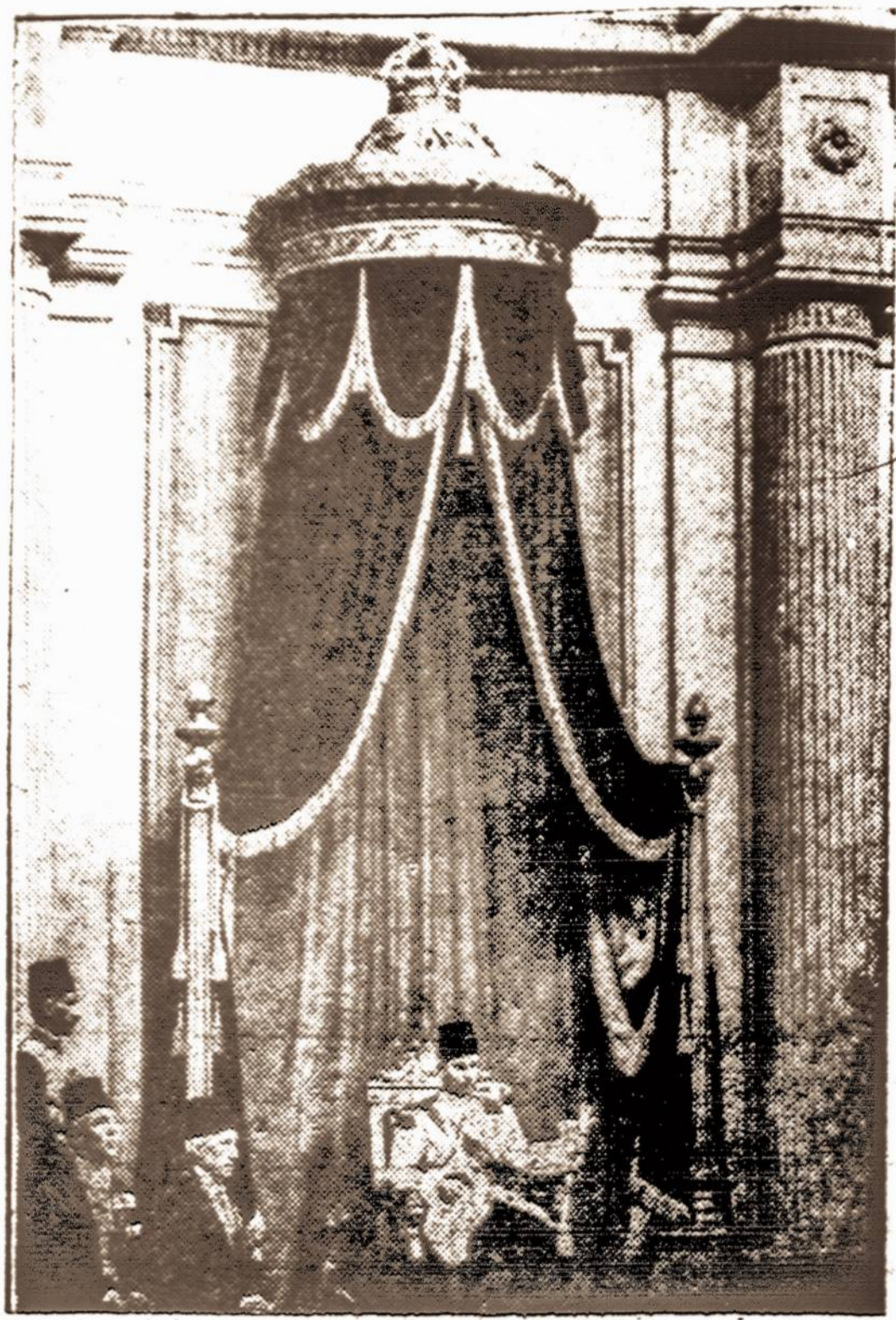
Bandėme juos paveikti, bet šie buvo neperkambami. Dviratininku, pėsčiųjų bei vietinių gyventojų nelietė. Jie suėjo, važiuo kur kam patiko. Sako, šis draudimas esąs laikinas, tik 48 valandos, o po to... gal būsiąs pakeistas. Pastarosiomis dienomis čia tiek daug pravažiavę pabėgėlių, kad nebegalį visi išsikelti per Oderį, o kad nebūtų susigrūdimų, tai ir įvedė šį laikiną draudimą įvažiuoti naujoms masėms į šios upės deltą.

Nenorėjome tuo tikėti, bet uolūs pareigūnai daugiaus aiškinti nebuvo linkę. — Moment, apleskite pientą, nes su vežimais stovėti negalima! — buvęs jų griežtas parodymas.

Neiko nepesę, užsukome į šalimais esančio ūkininko kiemą. Kaimie sutikome ir daugiau lietuvių, kurie buvo sulaukyti. Šie netv bandė "tepiti", bet sargybiniai buvę nepaveikiami.

— Jeigu mes ir praleistume, tai sekančiame kaimie visvien jus sulaukys, o jus — nubaust! — aiškino dar jie. Ne juokais susirūpinome. Negana, kad buvome nukreipti nuo tiesus kelio ties Plath,

bet ir šalutinis kelias užsidarė. Kaip išsikrapstyti iš šios bukės, kai net ūkininkas nepadėdauja, kad ilgiau jo kieme pasiliktumėm, o apie nakyvę nei girėtis nenori. Tuo momentu ant pento pasikeitė sargybos. Vieton dviejų atvyko tik vienas. Nutariau bandyti laimės pas naująjį sargybinį. — Tamsta jau, turbūt, pasitebėjote šio ūkininko kieme stovint mūsų vežimą. Jis sakosi mūsų nakyvnei negalys priimti, o turime mažų yaukių, senų ir ligotų žmonių... toks drėgnas ir šaltas oras... Supraskite mus, leiskite toliau važiuoti, kad susirastumėm kiltur nakyvę! — klabenau į jo žmoniškumą. — Leiskite nors iki sekančio kaimo, o toliau tikrai nevažiuosime! Būkite geras, supraskite... Pusamžis, rimtų veido bruozų, uniformuotas geležinkelietis, įdėmiai klausėsi mano žargoniškos kalbos, nei manžiausiu gestu nepertraukdamas. — Zina kaž? — po geros pauzės, žiūrėdamas kaž kur į tolą, tarė, — Man nėra įsakymo šauti į važiuojančius! — Cia jis staiga atsisuko į mane, — Jeigu norite — važiuokite!.. Aš į žmones nešaudystu!.. — Ir nužygiavo pientu priėngina kryptimi. (Nukelta į 6 psl.)

Egipto karaliaus sostas muziejuje.

TREMTINIO DIENORAŠTIS

(Atkelta iš 5 psl.)

Grįžęs prie vežimo visus pasidariau ant kojų.

— Pasirošė, ir... tuoj važiuojame! — komandavau tartum mūsų laimėjus.

Visi buvo smarkiai susirūpinę draudimu. Dievas žino, kiek gali trukti tas parėdymas "laikiniai", kai tuo tarpu boševikai kasdien artėja. Kai kurie bendrakaičiai buvo nustoję vilties tą dieną kur bešvažiuoti, moterys susikraustė ūkininko virtuvėn, ruošėsi pasigaminti ką nors valgomos, vaikus atšildyti ir pasirušti nakčiai. Išgirde mano pasikabėjimo su sargybiniu sėkmingas išdavos, subruzdo ir nustebo.

— Argi jau leido? Ar išties vėl galima važiuoti?... Ir kaip tau pasisekė?... Sargybinis pildė savo žodį: nužygiavo plentu tolyn nei neatsigrįždamas. Jis bijojo net pamatyti tuos "fluechtlinge", kurie laužė valdžios parėdymus ir nebedami jokių "streng" visvien išvažiavo. Bet mes jau buvome dėkingi!..

Sekandame kaime nebepasitebėjome jokių sargybių, tad netrukdomi patraukėme tolyn. Čia sustoti nei nemanėme...

Vasario 4. Sekmadienis. Privažiavus Wollin priemiestį Hagen, prieš pat Oderio tiltą, pamatėme bestovint visą būrį žandarų ir šalia to dar kariuomenės patrulius. Tuoj dingtelėjo įtarimas, kad čia vėl kas nors negero. Prisokęs vienas žandaras mūsų nuogaštavimus patvirtino.

— O kaip jūs čia papuolėte? Per kur atvažiavote? — lyg pirma pabėgėlių vežimą pamatęs su nustebimu užriko.

— Atvažiuojame nuo Cammino.

— Tai ir važiuokite iš kur atsidanginė — net seilės tisko narsiam žandarui.

Tuo tarpu priėjo ir pats vachmistras.

— Bet mes turime toliau važiuoti! Mes norime į kitą Oderio pusę persikelti, — aiškiniu vachmistrui.

— Šitie žmonės irgi ten nori! — ir ranka parodė stovinius ant daržų ir namų pasieniais vežimų kolonas, iškinkytus arklius, traktorius jau kelintą dieną besilinsčius. — Bet sakyk, per kur? Nebent per mėnuj!... — ir ore kaire ranka padarė tokį gestą, tartum aukštai, kaž kur virš namų stogu, išties būtų koks kelias.

Apsisukęs nuėjo prie naujai atvažiavusių. Ten vėl panašī procedūra, vėl prašo, aiškina, bet pravažiavimo nesą ir gana. Karinės mašinos važinė-

RAGINA REGISTRUOTIS

New Yorko valstybės Demokratų pirmininkas Richard Balch, Jr., jungdamasis prie tautinių grupių vadovų raginimo, kad visi balsuotų ateinančiuose rinkimuose, skelbia tokį ateisaukimą:

Šiais 1954 metais, atominiam amžiuje, mes amerikiečiai stovime pavojingoj kryžkelėje. Mes turime apsispręsti, ar ir toliau ryšimės vadovauti pasauliui kovoje už išalkymą istorinių laisvių, kurių žmogus siekė visais laikais, ar atsukšime pečius mūsų pašaukimui ir slėpsime galvas į smėlį, kai tuo tarpu pavergėjai žygiuoja pirmyn.

Šiuos didžiuosius sprendimus turi padaryti vadai, kuriems mes suteiksime tai spręsti galią, panaudodami savo balsavimo teisę. Taigi galutinė sąskaitoj atsakomybė už tai krinta paskiram balsuotojui. Registracijos laikotarpis skubiai artėja. O tai yra laikas, kada mes turime kvalifikuotis panaudoti didžią ir pagarbios baimės keliančią privilegiją išrinkti tuos, kurie mums vadovaus. Vengimas šios atsakomybės yra nei daugiau, nei mažiau, kaip nepatriotinis veiksmas. Šiame visam pasauly išskirtiniam

krašte, šioje pamėgtoje šalyje, kuri amžiais buvo prspaustų prieglauda, šiame krašte, kur daugelio kraštų kraujas susijungė, kad duotų kūrą, kuriuo laisvės žibintas šviesiausiai liepsnoja, mes turime nenusigrįžti, kai pareiža šaukia. Mes turime REGISTRUOTIS. MES TURIME BALSUOTI!

New Yorke ir Brooklyne galima registruotis penktadienį (spalio 8 d.) nuo 3:30 val. p.p. ligi 10:00 val. vakare ir šeštadienį nuo 7 val. ligi 10:30.

Nauja Samuelio Barber oratorija "Prayers of Kierkegaard" bus pastatyta Bostone gruodžio 3 d. Diriguos Charles Munch. Gros Bostono simfoninis orkestras ir giedos šv. Cielijos choras.

Dvynukės...

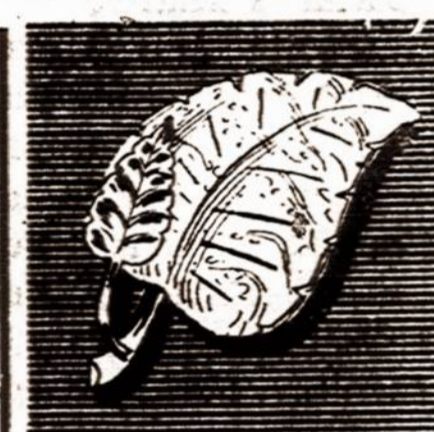
SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštyboms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802

Exquisitely Carved Amber Leaf Fan \$10.00

GINTARAS GRAŽIAUSIA DOVANA

Brangi atmintis kiekvienam lietuviui. Tradicinis papuošalas visą metą.

Vieta kuri saugo mūsų brangaus krašto auksą — gintarą. Didžiausias pasirinkimas gintaro dirbinių.

AMBER GUILD, Ltd.

80-19 31th Ave., Jackson Heights, L.I., N. Y.
Tel. HA 9-5855

Virš 50 metų gintaro versle.
Lengva pasiekti auto. — Northern Blvd. (25a) iki Jackson Heights — 2 blokai iki 25th Ave.
IND Sub. — iki Roosevelt Ave. — Jackson Heights stoties. IRT Sub. — iki 74th St. stoties.

BANK WITH US AND YOU CAN BANK ON US

United Industrial Bank

HERBERT COHEN, President

JOSEPH GARSVA, Vice-President

217 South 4th Street

Brooklyn 11, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corp

COMMERCIAL LOANS PERSONAL LOANS MODERNIZATION LOANS

SPECIAL CHECKING ACCOUNTS

NO MINIMUM BALANCE REQUIRED

(20 Checks for \$1.50)

Maspeth
Lietuvių Piliėčių Klubas
Adv. S. Bredes, pirm., J. Januškaitis, vicepirm., P. Slapikas, izd., P. Mikalauskas, sek., A. Garmis, fin. sekr.
BARAS NARIAMS IR SVECIAMS
Salė pramogoms
Reikalingi nauji bolidininkai.
Varžytinės vyksta pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais.
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
P. LISAUSKAS, Vedėjas
69-61 Grand Ave., Maspeth, N. Y.
HA 9-9866

Misiūnų Degtinės Krautuvė
RAY'S LIQUOR STORE
JUOZAS IR IZABELĖ MISIONAI
Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y.
Virginia 3-3544

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
Kelonės laivais ir lėktuvais, Ivairiausias apdraudos, Nuosavybių pirkimo ir pardavimo, Bizno knygu vedimo, Taksų (income tax) paruošimas, Pinų persuntimo ir skolinimo, Imigracijos ir pilietybės, Notariųjų dokumentų tvirtinimo. Vertimų ir ivairiausias kitais reikalais.
KNYGYNAS—LAIKRASČIAI IR KNYGOS
Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broilai
ALBINAS ir KAZYS TREČIOKAI
315 WALNUT ST. (kamp. Adam St.) NEWARK 5, N. J.
Telefonas MARKET 2-4867

NORITE GEROS — MENISKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
SEIMOS,
VAIKŲ,
Ivairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAZELIS,
balgės New York Institute of Photography,
432 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAZESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokių, ar prakaibas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N. Y.
EVERgreen 7-1123

Prilaikykime Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089
Vienintelė Lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc
AUTOMOBILIAI — NAUJI SUNKVIZORIAI (TROKAI) vartoti
FINANSUOJA BANKAS
Autorizuotas
TAISYMAS DALYS
Lietuvis JUOZAS E. ARBACIAUSKA, sav.
CHARLES H. BLOOMFIELD — sav.
110 Hempstead Turnpike, Frankhs Square, L. I. N. Y.
Tel. HE 2-3800

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. F. M. BINTAKYS
 16 Linden St.
 Brooklyn, N. Y.
 Glenmore 5-3012

VALANDOS
 Kasdien nuo 11 iki 1
 ir nuo 6 iki 8
 Šeštadienis nuo 11 iki 2
 Sekmadienis pagal susitarimą

DR. A. PETRIKA
 (DANTŲ GYDYTOJAS)
 221 So. 4th Street
 Brooklyn, N. Y.

VALANDOS
 9 - 12 ryte
 1 - 8 vakare
 Penktadienis uždarytas
 Tel. EVergreen 7-6868

DR. JANINA SNIESKA
 (DANTŲ GYDYTOJA)
 408 Jay Str. Room 306,
 Kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
 Ofiso tel. ULster 8-3789
 Namų tel. TAYlor 7-8231

VALANDOS:
 1 - 7 val.
 susitarus
 Ketvirtadienis visą dieną,
 ir šeštadienis po pietų
 uždaryta.

DR. BLADAS K. VENCIVS
 (DANTŲ GYDYTOJAS)
 499 Grand Street
 Brooklyn, N. Y.

VALANDOS:
 9 - 12 ryte
 2 - 9 vakare
 Penktadienis uždarytas
 Tel. Ofiso STagg 2-0706
 Namų - Jamaica 6-3834

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.
 37 Sheridan Avenue,
 Brooklyn 8, N. Y.
 AP 7-7083

KĘSTUTIS W. MICHELSON
 111-15 JAMAICA AVENUE
 RICHMOND HILL 18, N. Y.
 Virginia 7-4111

CLEMENT A. VOKET
 (Vokietaitis)
 41-40 74th Street,
 JACKSON HEIGHTS 73, N
 Newton 9-6620

ALFRED J. WENTZ
 225 S. 4th Street,
 BROOKLYN, N. Y.
 EVergreen 7-8067

Sveikinimai J. Ginkui

Rugsėjo 18 d. Didžiojo New Yorko lietuvių pagarbė žinomą visuomenininką Juozą Ginkū, minintį 65 metų amžiaus sukaktį.

Minėjimas įvyko Pabaltijo Laisvės Komiteto reprezentacinės patalpoje, 131 East 70 St., New Yorke. Į šeimės atsilankė daugiau kaip šimtas ranktinių visuomenės.

Iškilnią aktą pradėjo Jurgis Klaušas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmojo Skyriaus Pirmininkas. Prie lietuviškos trispalvės ir gelmės papuošto stalo buvo pakviestas sukaktuvinininkas Juozas P. Ginkū ir žmona Ona M. Ginkūviene. Sukaktuvinininkui teko išklausti gausių sveikinimų, kurių metu buvo pareikšta daug gražių minčių ir linkėjimų.

Pirmasis sveikinimo kalbą pasakė Jonas Budrys, Lietuvos Generalinis Konsulas. Sveikinimo žody p. J. Budrys pareiškė, kad konsulams būtų daug sunkiau atlikti savo pareigas, jei lietuvių visuomenėje nebūtų stiprių ramsčių. Vienas tokių pagalbininkų New York'e esąs Juozas Ginkū. Nurodęs keletą pavyzdžių, susijusių su J. Ginkū veikla, J. Budrys perdavė ministerio Povilo Zadeikio linkėjimus sukaktuvinininkui, padėkojo už darbą ir sveikinimą baigė šiais žodžiais: „Jei Lietuva būtų laisva, tėvynė Juozą Ginkū pagerbtų dar geriau.“

Prelatas Jonas Balkūnas sveikino Amerikos Lietuvių Bendruomenės ir Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vardu.

J. Ginkū, - pareiškė sveikintojas, - daug geriau supranta lietuvių reikalus, nei daugelis mūsų gimnazijas baigusių ir išsijusių augstąjį mokslą.

Sveikinas su pasididžiavimu, nes J. Ginkū daug padaręs Lietuvybei, daugelį išlietė galestingą ranką, daug padėda Balfui ir vargšams.

Red. Juozas Tysliava išgeriamame žodyje apibūdino sukaktuvinininko asmenį. Pažymėjo, kad J. Ginkū gyvenimas Amerikoje buvo kuklus, bet jis išėjo gyvenimo mokymą ir lietuvių visuomenėje išliko pirmasias eiles. Nebuvo jo lytkio lietuviškoje veikloje, su kuriuo nebūtų glaudžiai susijęs Juozas Ginkū. Sukaktuvinininkas yra pavyzdingas šeimos galva, kartu jis nepamiršo ir lietuviškų reikalų. Tai pavyzdys didžiojo lietuviško idealizmo.

Pažesnių kalbų kiti savo sveikinimuose pareiškė šias mintis:

Petras Minkūnas,
 Balfio reikalauja vegejas:
 - Sveikinu Balfio Centro tarnautojų vardu, Balfio darbe nuolat sulaukiama p. Ginkū didelės pagalbos, kuri prisidėjo prie Balfio uždavinių sėkmingo atsiekimo.

Jurgis Sirusas,
 Akademinių Tautinių organizacijų sambūrio pirmininkas:
 - Sukaktuvinininkas prieš 40 metų yra palikęs gimtąją žemę ir iki šiol yra išlikęs lietuvišką širdį, tai pavyzdys naujai atvykusiems.

Juozas Garšva,
 New York'e Lietuvių Prekybos Būto vicepirmininkas:
 - Sveikinu ir linkiu darbuotis, kaip darbuotojas iki šiol.

Paulina Simėnienė,
 Moterų Vienybės pirmininkė:
 - Juozas Ginkū yra organizatorius ir moterų draugijų, vienybių daug padėjo, bučiuoju jų vardu.

Vinco Jonuškaitė,
 Lietuvos operos solistė:
 - Sveikinu Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Klubo ir savo šeimos vardu. Esi vienas tu, kurie dirba dėlto, kad Dievas davė tokią širdį, kuri visada plakė Lietuvai.

Vincas Rastenis,
 Amerikos Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovas:
 - Sveikinu sukaktuvinininką, kuris lietuvių visuomenę daug gero įnešė. Prisidėdau prie visų linkėjimų ir sakau, kad taip galėtumėm Jus nušviestinti ir Lietuvai ir ten išgarsinti vieversio člubėjimą, kuris gal daugiau pasakytų nei mūsų visų kalbos.

Petras Katinas,
 Brooklyno Lietuvių sporto klubo pirmininkas:
 - Ilgiausių metų sportininkų vardu.

Pranas Narvydas,
 Tautininkų Klubo pirmininkas:
 - Artimiausiam draugui linkiu sveikatos ir daug, daug metų.

Toliau sveikintojas papasakojo iš ankstyvesnės, bendros su J. Ginkū veiklos, keletą vaizdžių atsiminimų.

Albinas S. Trečiokas,
 Spaudos klubo pirmininkas:
 - Nuosirdžiai rėmė Balfi ir man, kaip tos organizacijos išdėminkui, sukaktuvinininką malonu sveikinti.

Vaclovas Alksnins,
 Amerikos Lietuvių Legionierių Dariaus ir Girėno I Posto vadovas:
 - Jungiuos prie kalbų, pasakytų J. Ginkū, Legionierių sudaro buvę kariai, bet Ginkū yra ir dabar kovotojas už Lietuvos laisvę. Linkim ilgiasių metų ir sėkmingai tęsti kovos idėją.

Steponas Mackevičius,
 Lietuvos Rezistencinės Santarvės atstovas:
 - Perduodu sveikinimus L. R. Santarvės, kuri irgi naudojasi J. Ginkū glosa. Juozui Ginkū pirmoje eilėje rūpėjo lietuvių, linkiu tuo keliu žengti ir toliau.

Juozas Valakas ir Aldona Krulickienė
 jubiliatą pasveikino Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmojo Skyriaus vardu ir įteikė dovanėle: menišką kryželį, pagamintą pagal lietuvišką stilių. Sukaktuvinininkas buvo pasveikintas šiais žodžiais: „Mielasai Juozai, Senokai buvai priverstas ap-

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
 Buvo Berlyno universiteto kliniki prof. asistentas
 Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTHERPIA
 Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Cia pat moterų ligų gydytojas
 Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
 220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
 (Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
 Odos niežėjimas ir išbėrimai, Tuliškos ligos. Galvos skaudėjimas, nemiga, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
 Apžiūrinimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
 128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
 Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atkiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DULKIŲ SIURBLYS
 namų švarai palaikyti būtinas.
 Žinomus "ELECTROLUX" siurblius (vacuum cleaner) ir vaškavimo mašines jums namuose parodys fabriko atstovas
Julius T. Jacyna.
 Rašykite: 328 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
 Tel. MU 4-3171, namų EV 7-0463.
 Kainos nuo 25 dol.
 Taip pat parduoda "FLAVORSEAL" firmos Stainless Steel puodus virti be vandens.

M. and Z AUTO COLLISION WORKS
 I. MALDUTIS ir Z. ZAJAUSKAS
 Lietuvių specialistų auto taisymo dirbtuvė
 937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
 (Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
 Tel. EV 8 9794
 Namų telefonai: HY 7-3247 ir GL 6-8659

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
STEPHEN AROMISKIS
 (ARMAKAUSKAS)
 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
 Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
 MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON
 Direktoriai Reikalų Vedėjai
 660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
 Tel. SI 2-5043 NOTARY PUBLIC

JUOZAS GARŠVA
 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPYCIA LAIDOTUVIMS
 Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
 F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
 84-82 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
 Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
 AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
 354 MARCY AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
 (KOPYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
 EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
 635-NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
 Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
 P. RADZEVICIUS, Direktorius
 Telefonas, STagg 2-4409
 410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Estate of A. J. VALANTIEJUS
 V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
 GENERAL INSURANCE AGENT
 54-41 - 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
 NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

GERIAUSIS INSURANCE IR REAL ESTATE
 Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
 111-15 JAMAICA AVE.
 Richmond Hill 18, N. Y.
 Telefonas
 Virginia 9-0642 ir
 Virginia 7-6111

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių
 \$250
 Ažuolinis karstas
 Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.
 Audekli dengtas nuo -95
 Ažuolinis nuo \$250
 Mahagoni med. nuo \$495
 Metaliniai nuo \$385
 Nemokamai kopyčia
Antanas Polakas
 LAIDOTUVIŲ KOPYCIA
 151 METROPOLITAN AVE., Brooklyn, N. Y.
 Telefonas EVergreen 7-8479

RUBBER STAMPS CONCORD STAMP
 ENGRAVING
 79 Warren St., New York, N. Y.
 Tel. BEelman 3-6828

K A R Y S, kuris prieš 35 metus buvo pradėtas leisti Kaune Lietuvos kariams, dabar vėl pasirodo Jungtinės Amerikos Valstybėse.
 Tai pasaulio lietuvių buv. karių patriotinis žurnalas.
 Metams 5 dol. Rašykite:
K A R Y S
 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

A. Andriuskevičius
 Laikrodininkas ir Juvelyras
 Didelis brangenybių pasirinkimas.
 485 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
 EVergreen 4-2318

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
 Užsirašykite į auto mechanikų ir šoferių mokyklą
 GR. 7-8951
 AUTO REPAIR
 Padėsim jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmoko gauti diplomus. Padėdamie gauti darba. Pamokos dvioms vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo srities žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.
L. TIKNEVICIUS, Direktorius
 Metropolitan Auto School
 155 2nd AVENUE
 Tarp 8-10 gatvių, New York City

Vytautas Abraitis,
 New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas:
 - Negaliu palyginti nei vieno lietuvių darbu su Juozo Ginkū atliktais darbais.

Kun. dr. Stasys Valušaitis,
 New Yorko Balfio vajuos komiteto pirmininkas:
 - Dievas telaimina sukaktuvinininką ir laiko jį sveiku, kad galėtumėm nukelauti į Sibiro taigas ir iš ten kenciančius brolius sugražintume į Lietuvą tėvyne.

Ministeris Vac. Sidzkauskas,
 Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas:
 - Mūsų jubilatas Lietuvoje praleidęs vaikystę, čia visą gyvenimąėjo Lietuvos keliu, žadino patriotizmą, nesigailėjo nei laiko, nei pinigų, kad pasitarnautų savo tautai ir kad Lietuva vėl atgautų ne-

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
 Kazys ir Alvinai Buividai
 Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.
DU ORKESTRAL, "FLOOR SHOW" IR SOKIAI
 Vakaris muzika prie baro.
 80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
 (8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

PARK FLORIST
Matthew Mažeika
 Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
 WOODHAVEN 21, N. Y.
 (Skersal nuo Haven teatro)

CASINO TEATRAS
 210 East 86th St., N.Y.C. Tel.: RE 4-0257, BU 8-0561.
 NUO RUGSEJO 24 IKI 30 D., 1954.
 POKARINĖS OPERETOS PREMJEKA AMERIKOJE
Der Vetter aus Dingsda
 Vera Molnar, Gerhard Riedmann
Die beiden Schwestern
 Gisela Uhlen, Ida Wuest, O. W. Fisher, Erich Pontö

MESOS URMO PARDAVIMAS
ALBRECHT & KOELBER
 197 NORTH 6th ST. BROOKLYN 11, N. Y.
 EVergreen 8-6322

JOE & RUDY'S BAR and GRILL
 NAMŲ GAMYBOS MAISTAS
 MŪSŲ SPECIALYBĖ
 150 N. 4th St., Brooklyn 11, N. Y. (Bedford Ave. kampas)
 EVergreen 4-8325

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
 Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
 245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
 Telefonas EV 7-2043

Vytautas Dambra
 su žmona šiais žodžiais Juozą Ginkū sveikino:
 - Nuo pirmos susipažinimo dienos esame nuosirdžiai prie Jūsų prisirę ir iš širdies trokštame sveikatos ir Dievo palaimos lietuviškame Tėvynės vadavimo darbe.

Vanda ir Julius Bagdonai
 iš Brooklyno, New York:
 - Tikime, kad galėsimė Jus pasveikinti sulaukus apskritos šimtinės!

Marija ir Vitalis Zukauskai:
 - Linkime sulaukti to laiko, kad galėtumėm grįžti laisvon Lietuvon.

(Nukelta 1 8 psl.)

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
 Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
 245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
 Telefonas EV 7-2043

leisti mėlę tėvų žemę, bet visad paukai, jai išsikimas.
 V są gyvenimą tavo mintyse ir širdyje buvo gyva Lietuva. Tu visad dėl jos ir dėl jos vaikų dirbai, kovojai.
 Džaugėsi Lietuvos laimėjimais, liudėjai, o gal nekartą slaptomis ir apsiaverkdvai, kada Lietuva ke nte kraujuose, kanciose ir varge, kada būdavo paniekinama jos teisė ir garbė.
 Tu, Juozai, visą savo amžių buvai su Lietuva, ją mylėjai. Ir šiandien, kada Lietuva vėl pavergta ir žudoma, Tu sielojies, Tu nerimsti ir sieki jos laisvės.
 Tu esi ainis milžinkapuose gulintį Lietuvos didvyrių. Tavo garbingos 65 m. amžiaus sukakties proga, dabar Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmasis Skyrius nuosirdžiai sveikina Tave, garbingasis Sukaktuvininke Juozai, ir linki ilgiasių metų. "Būk sveikas ir nepalūžtamas, lietuviškos tautinės dirvutis, kaip darbuotojas iki šiol."

Paulina Simėnienė,
 Moterų Vienybės pirmininkė:
 - Juozas Ginkū yra organizatorius ir moterų draugijų, vienybių daug padėjo, bučiuoju jų vardu.

Vinco Jonuškaitė,
 Lietuvos operos solistė:
 - Sveikinu Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių Klubo ir savo šeimos vardu. Esi vienas tu, kurie dirba dėlto, kad Dievas davė tokią širdį, kuri visada plakė Lietuvai.

Vincas Rastenis,
 Amerikos Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovas:
 - Sveikinu sukaktuvinininką, kuris lietuvių visuomenę daug gero įnešė. Prisidėdau prie visų linkėjimų ir sakau, kad taip galėtumėm Jus nušviestinti ir Lietuvai ir ten išgarsinti vieversio člubėjimą, kuris gal daugiau pasakytų nei mūsų visų kalbos.

Petras Katinas,
 Brooklyno Lietuvių sporto klubo pirmininkas:
 - Ilgiausių metų sportininkų vardu.

Pranas Narvydas,
 Tautininkų Klubo pirmininkas:
 - Artimiausiam draugui linkiu sveikatos ir daug, daug metų.

Toliau sveikintojas papasakojo iš ankstyvesnės, bendros su J. Ginkū veiklos, keletą vaizdžių atsiminimų.

Albinas S. Trečiokas,
 Spaudos klubo pirmininkas:
 - Nuosirdžiai rėmė Balfi ir man, kaip tos organizacijos išdėminkui, sukaktuvinininką malonu sveikinti.

Vaclovas Alksnins,
 Amerikos Lietuvių Legionierių Dariaus ir Girėno I Posto vadovas:
 - Jungiuos prie kalbų, pasakytų J. Ginkū, Legionierių sudaro buvę kariai, bet Ginkū yra ir dabar kovotojas už Lietuvos laisvę. Linkim ilgiasių metų ir sėkmingai tęsti kovos idėją.

Steponas Mackevičius,
 Lietuvos Rezistencinės Santarvės atstovas:
 - Perduodu sveikinimus L. R. Santarvės, kuri irgi naudojasi J. Ginkū glosa. Juozui Ginkū pirmoje eilėje rūpėjo lietuvių, linkiu tuo keliu žengti ir toliau.

Juozas Valakas ir Aldona Krulickienė
 jubiliatą pasveikino Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmojo Skyriaus vardu ir įteikė dovanėle: menišką kryželį, pagamintą pagal lietuvišką stilių. Sukaktuvinininkas buvo pasveikintas šiais žodžiais: "Mielasai Juozai, Senokai buvai priverstas ap-

Antanas Oliš
 su žmona savo telegramoje primena:
 - Mes čia, Čikagoje, visada Jūsų asmenį, Juozai, gerbiame už nenulistamą darbą Lietuvos labui. Linkime daug džiaugsmo ir laimės.
 Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Waterburio Skyriaus Pirmininkas dr. M. Colney ir vicepirmininkas Mykolas Gureckas telegrama perduoda tokius linkėjimus:
 - Geriausi sveikinimai iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Waterburio skyriaus narių. Sulauk dar daug gimtadienių.
 Tėvas Tomas Žiuraitis, O.P.:
 - Linkiu Dievo palaimos ir geros valios žmonių dėkingumo. Ilgiausių metų, mielas Kultūrinke!

Dr. Vytautas Dambra
 su žmona šiais žodžiais Juozą Ginkū sveikino:
 - Nuo pirmos susipažinimo dienos esame nuosirdžiai prie Jūsų prisirę ir iš širdies trokštame sveikatos ir Dievo palaimos lietuviškame Tėvynės vadavimo darbe.

Vanda ir Julius Bagdonai
 iš Brooklyno, New York:
 - Tikime, kad galėsimė Jus pasveikinti sulaukus apskritos šimtinės!

Marija ir Vitalis Zukauskai:
 - Linkime sulaukti to laiko, kad galėtumėm grįžti laisvon Lietuvon.

(Nukelta 1 8 psl.)

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
 Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
 245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
 Telefonas EV 7-2043

New Yorkas ir Apylinkė

Dar mus

J. Baltaitis, populiarius Brooklynio biznierių, buvo susirgęs, bet dabar jaudiasi normaliai ir kasdien būna savo bižnyje, 518 Grand St.

Ignas Sutkus, žinomas vietos biznierių, minėjo savo 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga Sutkaus uželgoje įvyko puota, kurios metu šeimininkė svečius pavaišino namų gamybos valgiais ir arponinku.

K. Škirpa, B. Paramskas ir J. Pajaujis buvo atvykę iš Washingtono dalyvauti tarptautinės valstiečių sąjungos suvažiavime, New Yorke.

Alena Devenienė buvo išrinkta į tarptautinės valstiečių sąjungos suvažiavimą, įvykusio Henry Hudson viešbutyje, New York, prezidentu.

Kan. dr. J. Končius, Balfo pirmininkas, šiomis dienomis grįžo iš Europos ir tuojau sukvietė valdybos posėdį, kuris įvyko Jonė Valaičio ir A. Valstiausko restorane. Posėdžio metu šeimininkai svečius priėmė su pietumis.

J. Kardelis, Nepriklausomos Lietuvos redaktorius, buvo atvykęs iš Montrealio dalyvauti tarptautinės valstiečių sąjungos konferencijoje.

Aleksis Rannit, Vieniybės bendradarbis, meno istorikas, pradėjo dirbti New Yorko Public Library grafikos kabinete. Jam pavesta sudaryti 17 ir 18 šimtmečio graviūrų katalogas.

K. Ostrauskas, dramaturgas, kurio veikalas "Kanares" išskirtas Clevelando dramos konkurse, lankėsi New Yorke. Ostrauskas gyvena ir studijuoja Philadelphiaje.

A. Johnson aplankė Vieniybės įstaigą ir ta proga užsakė A. Simaičiui, gyvenančiam Glastonbury, Conn., laikraštį.

Alg. Prekeris, Brooklynio Politechnikos-Instituto studentas, išrinktas New Yorko skautų vyčių draugovės vadu.

J. Dags atidarė maisto krautuvę, 740 Sutter Ave., Brooklyn. Krautuvė atdara pirmadieniais nuo 5 iki 8 v.v., penktadieniais ir šeštadieniais nuo 7 iki 9 v.v.

J. Sodaitis, Gabijos leidėjas, baigia tvarkyti Literatūros Metraštį. Visi autoriai dalykai yra naujai sukurti. Metraštį redaguoja J. Aistis ir S. Zobarskas.

P. Diksonas, vienybielis iš Bronxo, buvo susirgęs, bet savaitę laiko pavuęs ligoninėje, grįžo į darbą.

Kun. dr. S. Valušaitis perkeltas į kita parapiją ir dabartinis jo adresas: 34 Cedar Swamp Rd., Glen Clov, L. I. Telefonas: Glen Clove 4-0361.

Pr. Narvydas, J. Valakas, K. Bačas, S. Narkėliūnaitė ir A. Jurgėla praneša, kad lapkričio 28 d. Schwaben Hall Brooklynje ruošama šventė seniesiems Amerikos lietuvių veikėjams pagerbti.

ŪKININKŲ SĄJUNGOS KONGRESAS

Spalio 1, 2 ir 3 dd. Henry Hudson viešbutyje, New York, įvyko ketvirtas Tarptautinis Ūkininkų Sąjungos (IPU) kongresas, kuris buvo gana gausus ir savo darbais svarbus. Ūkininkų S-gos kongresą sudarė 12 atskirų tautų, jų tarpe ir lietuvių, atstovai.

Reikia pastebėti, kad lietuvių šiame kongrese pasirodė nepaskutiniai. Alena Devenienė, kuri 1952 m. IPU kongrese buvo išrinkta sąjungos centro vicepirmininke, Henrikas Blazas International Peasant Union mėnesinio biuletenio antrasis redaktorius... Be šių dvių, dar ir keletas kitų yra įvairiose atsakomingsiose pareigose. Kongrese buvo po vieną kalbėtoją. Iš lietuvių kalbėjo L.K. pirm. min. V. Sidzikauskas. Oficialūs kongreso kalbėtojai buvo tiksliai šeši ir jų tarpe — mūsiškė Alena Devenienė.

Kongrese buvo kviešti dalyvauti spaudos atstovai ir laikraščių redaktoriai. Be kitų žymių asmenų buvo kvieštas ir JAV Prezidentas Dwight D. Eisenhower, kuris, atsakydamas į kvietimą savo laiške iš Denver, Colorado, sveikina kongresą ir linki jam sėkmės.

Kongresas turėjo plačią trims dienoms padaliną darbotvarkę. Prezidentas Stanislaw Mikolajczyk ir Generalinis Sekretorius dr. P. M. Dzitrov pateikė kongresui ilgą ir gana įdomų 20 lakštų pranešimą. Spaudos atstovams buvo paruoštos ir vietoje teikiamos informacijos.

Jurgėlos pagerbimas

Dr. Kostas Jurgėla drauge su žmona Elena, atšventė savo trigubą šventę. K. Jurgėlai sukako 50 metų, jis įsigijo doktoratą ir netrukus išvyks į Washingtoną su Voice of America lietuviškojo skyriumi.

Pagerbimas įvyko Baltic Freedom House, New York. Dalyvavo daug rinktinės visuomenės, viso virš 100 asmenų.

Kalbas sakė vicekonsulas V. Stašinskas, prel. Balkūnas prof. Brazaitis, prof. Pakštas ir kiti.

Beužkandžiaujant buvo iškelti R. Jurgėlos nuopelnai lietuviškoje veikloje.

Dr. K. Jurgėla savo jaunystėje yra buvęs Nepriklausomybės kovų savanoris, Klaipėdos krašto sukilėlis ir vienas pirmųjų Lietuvos skautų.

Dabartinio jo darbo pasėkoje, daugelis Washingtono pareigūnų, kalbėdami arba rašydami apie Lietuvą, naudojami dr. K. Jurgėlos pateiktą medžiagą. S. K.

RŪTOS SALDAINIŲ GAMYBOS SEZONAS

Rūtos saldinių gamybos sezonas jau prasidėjo. Norintieji pardavinėti tuos saldainius, kreipiasi šiuo adresu: 740 Sutter Ave., Brooklyn 7, N. Y. Čia parduodama ir detalai. Rūtos saldinių taip pat galima gauti J. Ginkaus krautuvėje, 495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

NAUJA LIETUVIŠKA MAISTO KRAUTUVĖ

Naujai atidarytoje lietuviškoje maisto krautuvėje, 740 Sutter Ave., Brooklyn 7, N. Y., gaunama geros rūšies dešrų, skilandžių, lietuviškų ir importuotų sūrų, medaus, duonos, baravykų, kliškos ir Javos arbatos, daniškų kumpių ir daug kitų įvairiausių produktų. Taip pat galima gauti Rūtos saldinių. Krautuvė atdara pirmadieniais nuo 5 iki 8 v. v. ir penktadieniais bei šeštadieniais nuo 7 iki 9 v. v. Sekmadieniais uždaryta.

NAMŲ SAVININKAMS

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų, Brooklyn and Queens Home Owners, Inc. narių susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 15 d. 8 val. vakare, Highland Park YMCA svetainėje, 570 Jamaica Ave. kamp. Shepherd Ave., Brooklyn, N. Y.

Visi lietuvių namų savininkai yra kviečiami dalyvauti susirinkime, kuriame bus įdomių ir namų savininkams naudingų pranešimų. J.P.M.

RENGIAMOS PRANĖS

Spalio 9 d. 7.30 val. vakare, Tautininkų klubo patalpose, 337 Union Ave., rengiama šio klubo dabartinio pirmininko Prano Narvydo ir bendrai Pranų vardinų vakarienė. Nuosirdžiai kviečiame visus šio klubo narius ir jų draugus dalyvauti. Rengėjai

SEKMADIENĖ FUTBOLAS

Sekmadienį, spalio 10 d., įvyksta Lietuvių Sporto Klubo komandų rungtynės su Newark Sport Club. Rungtynės vyks New Farmers Oval, Rezervinės I, 15 v. p.p., pirmosios 3 v. p.p.

STUDENTŲ ŽINIAI

Lietuvių Studentų New Yorko skyriaus valdyba praneša, kad spalio 12 d. 12 val. p.p. Apiešimo parapijos mokykloje saukiamas susirinkimas. Bus valdybos pranešimai ir naujos valdybos rinkimai sekretoriams, mokytojų komiteto nariams ir norintieji įstoti prašomi dalyvauti.

Aktorius R. Cummings.

Urbanas, III, rugsėjo 28 d. įsisteigė Lietuvių Studentų-Santaros (buv. nepriklausomų) skyrius. Į valdybą išrinkta J. Smulkštys, B. Budginas ir O. Ušelytė. Skyrius turi 23 narius.

Sios savaitės pabaigoje išėjo rugsėjo mėn. Kario žurnalo 8 nr. Jame rašo: Jurgis Kiaunė, Stasys Butkus, Antanas Sodaitis, gen. M. Reklaitis, Vincas Jonikas, Juozas Valtys, J. Liaukus, Jonas Ruokis, Bal. Brazdžionis ir kiti.

answer the call
JOIN AND SERVE!

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

SOKIAI
PENKTADIENŲ VAKARAI
BARAS, RESTORANAS
SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.

Vyt. BELECKAS
savininkas

1883 MADISON ST.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Juozas Ginkus, kurio 65 metų amžiaus sukaktis buvo paminėta aną šeštadienį Baltic Freedom House, New Yorke.

(Atkelta iš 7 psl.)

Stasys Gudas ir Petras Ulėnas savo telegramoje rašo:

— Gyvenimo ir visuomeninio darbo amžius tegu veda Tave, Juozai, ir toliau tautinės vienybės keliu.

Mr. and Mrs. adv. Charles J. Kalinauskas,

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pirmininkas, Juozui Ginkui taip rašo:

— Dar ilgai tęskite savo užsimotą labdarybės darbą mūsų tautos labui ir mūsų!

Prof. K. V. Banaitis sveikino šiais žodžiais:

— Jūsų asmenyje tenka sveikinti ne vien tik nenutemtą lietuvių visuomenės veikėją, bet ir nuosirdų lietuviškos kultūros draugą ir rėmėją.

Juozo Ginkaus pavyzdys rodo, kad karštai plakanti savo tautai širdis ir tos širdies skatinama veikla — iškelia žmogų tautos gyvenime kartais augščiau, negu diplomai ir titulai.

Alice Stephens

is Chicago žodžiais:
— Tik nenuik, nenustok dirbęs savo puikų darbą Lietuvos labui.

Vladas Dilis,

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Newarko skyriaus pirmininkas, Juozui rašo šiais žodžiais:
— Linkim, kad dar daug metų turėtumėte ištvėrmės ir sveikatos toliau tęsti tą garbingą mūsų tautos labui darbą.

Vytautas Beleckas,

Brooklynio Sporto Klubo sekretorius:
— Jūsų asmenyje ypač Lietuvių Sporto Klubas randa daug paramos ir visokeriopo užtarimo.

Kun. Viktoras Dabušis

is Brooklynio:
— Tegu Dievas duoda dar ilgą amžių ir daug energijos Jūsų užsibrėžtiems planams įvykdyti.

Jurgis Kiaunė ir Dr. Bronius Radzivanas,

New Yorko Lietuvių Bendruomenės I Skyriaus vardu linki:
— Geros sveikatos ir dar ilgus metus pasidaryti mūsų Tėvynės labui.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Sekretorius Dr. M. Vinkas rašo:

— Didelius darbus mūsų ateiviai šiame krašte nuveikė todėl, kad jų tarpe būta ir patriotinio darbštumo ir nuosirdaus pasiaukojimo, ką mes matome ir pas Juozą Ginkū.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Apygardos Valdybos Pirmininkas adv. Juozas Šle-

duomenė. Jei bendruomenė bus stipri, galėsime daug ką padaryti.

— Dabar man Bačiūnas praneša, kad turiu jau surimtėti, tai reiškia, kad lietuviškas darbas reikės dirbti dar daugiau. Tik nepamirškime laisvinti Lietuvos!

— Broliai ir sesės lietuvių, didis ačiū už pagerbimą ir atsilankymą, — baigė savo žodį sukaktuvinininkas.

Padėkos kalba buvo palydėta visų dalyvių ilgaisiu metu daina.

Baigiant šią iškilnių dalį, režisiorius Jurgis Blekaitis ir Aušra Bendorūtė - Blekaitienė įspūdingai padeklamavo Antano Miškinio poemą "Lietuva."

Po to visi atsilankiusieji dalyvavo ta proga suruošose vaišėse, kuriose praleista keletas jaukių valandų su sukaktuvinininku, jo šeima ir giminių.

Minėjimą surengė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Pirmasis Skyrius, kurio garbės pirmininku yra sukaktuvinininkas.

Visiems atsilankiusiems buvo įteikta meniška išleista minėjimo programa. Joje buvo atspausdinta sukaktuvinininko biografijos bruožai ir atvaizdas, papuoštas lietuviška trispalve.

Pagerbimo vakaras praėjo tikroje lietuviškoje nuotaikoje. Paminėdami Juozą Ginkaus sukaktį, tartum pagerbėm visus tuos senuosius ateivius, kurie prieš daugelį metų atvyko į Ameriką, nepasikendavo rūpesčiuose, bet dirba ir aukojasi Lietuvai tėvynei. S. V.

Namai pardavimui

NAMŲ SAVININKAMS: Turime šimtus nuomininkų, kuriems greitai reikia buto Brooklynje arba Queens County. Mes galime Jūsų butą išnuomoti tokiam nuomininkui, kuris jums patinka. Butas gali būti su arba be centralinio šildymo. Patys nuomininkai išdekoruos visą butą. Už visą šį patarnavimą savininkui nieko nereikia mokėti. Jeigu turite arba netrukus turėsite tuščią butą, tuojau skambinkite mums telefonu: Virginia 9-842.

APDRAUDA - INSURANCE

Mūsų apdraudimas eksportui tinkamai apsaugo ir parūpina visokią apdraudimą namams, biznisiams, automobiliams, baldams ir Life insurance. Bet kurios apdraudos reikalavimai, prašome kreiptis mūsų įstaigon.

ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y.
Virginia 9-0842
arba Virginia 7-411

Valandos: Kasdien iki 8 val.

3 GREAT ACADEMY AWARD WINNERS!

HUMPHREY BOGART
AUDREY HEPBURN
WILLIAM HOLDEN

Sabrina

CRITERION

EXTRA DIVIDEND
LATEST QUARTERLY INTEREST - DIVIDEND
(October 1, 1954)

2 1/2% Per Year
Plus Extra 1/4% Per Year

Deposits Made on or Before October 15 Will Draw Interest from October 1, 1954
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured (Up to \$10,000.)

THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation